

Vtisi z velesejma v Zagrebu

Na zagrebškem velesejmu so se predstavili tudi jugoslovanski proizvajalci stekla. Mesto Steklarne Hrastnik med njimi.

Mednarodni jesenski zagrebški velesejem je tudi priložnost za pregled dosežkov na področju steklarske industrije Jugoslavije. Z izjemo steklarne Slovenska Bistrica so namreč na tem

c) Manj uspele (pa tudi ne nove) so barvne satinirane posode in svečniki: Satinirano barvno steklo je sicer lahko lepo, vendar mora biti izvedba neoporečna; to pa ni primer pri Paračinu.

PULA

Poudarek je na ročni tehnologiji izdelave razsvetljavnih teles — na primer marmorirana prozorna plafonera, kroglja z bakrenimi delci, optična satinirana kroglja (in kristalni led), krakile kroglja itd.

d) Kompleti »sladko«, »servis liker« itd. — deloma novi, a ne originalni izdelki.

Gornji pregled novosti oziroma dosežkov jugoslovanskih proizvajalcev stekla nas (Steklarne Hrastnik) ne postavlja na mesto, ki bi ga lahko zasedli. Kljub temu, da samo razstavljanje ni edino merilo razvoja (saj lahko razstavimo tudi vzorce, ki jih ne znamo serijsko izdelovati itd.), vseeno na nekaterih, za nas važnih področjih, trenutno zaostajamo. Gre za področje tipično ročne izdelave — na primer svetlobnih teles. Tu nismo pokazali

ni prinesel bistvenih novosti: Veliki proizvajalci (IVICA LOVINČIČ, Belišče, Kartonažna Ljubljana, itd.) so predstavili predvsem transportno embalažo. Za nas je bolj zanimiva lepa komercialna embalaža, ki je v Jugoslaviji praktično ni ali pa je zelo draga (ročno kaširanje). Osvetitev na tem področju pomeni realizirana investicija v Istra-grafiki Rovinj, in sicer v proizvodnjo mikrovala ter nabavo stroja za štiribarvni tisk. Predstavniki te tovarne so izrazili pripravljenost za izdelovanje ustrežne komercialne embalaže za

sejmu prisotni vsi pomembnejši jugoslovanski proizvajalci stekla. Seveda je za naš pregled zanimivo predvsem področje steklenih izdelkov naše zvrsti, ne pa na primer brušen svinčev kristal. Razumljivo je namreč, da so možnosti in zahteve na našem področju drugačne od tistih, ki proizvajajo svinčev kristal ali celo ravno steklo; torej tudi njihovih dosežkov ne moremo neposredno primerjati z našimi.

Nekaj značilnosti, ki jih razberemo ob ogledu razstavnih prostorov proizvajalcev stekla:

PARAČIN

a) Ne ravno novi, a oblikovno lepi sta seriji posod v tehniki krakile in mehurčarstvo.

b) Lepi — in verjetno tudi novi — so servisi iz barvnega stekla (šampanja) — steklenica in kozarci, vrč in kozarci.

PROKUPLJE

Trenutno najbogatejši prikaz izdelkov tipično ročne izdelave.

a) Različne tehnike izdelave razsvetljavnih teles (barvno navitje, barvne prevleke).

b) Sistemi obešenih elementov razsvetljave — novost v Jugoslaviji.

c) Različne tehnike izdelave in vrste stekla (od njihovega onixa do drobcev kovine v steklu itd.).

d) Lepi in zanimivi, čeprav ne novi, so kompleti posod za gospodinjstvo (iz opalnega stekla).

STEKLARNA HRASTNIK

a) Nov program svečnikov iz dekoriranega stekla.

b) Nova serija polavtomatsko izdelanih plafoner.

c) Posipalniki — kombinacije naše in tuje ideje (Stoha).

ničesar, pa čeprav imamo v novem srednjeročnem planu načrtano tako proizvodnjo. Nasprotno pa na primer Steklarne Prokuplje predstavlja zanimive tehnike izdelave iz tega področja — čeprav pri nas nekateri trdijo, da so to samo vzorci. Kakorkoli že, nas čakajo tu zahtevne naloge: ne gre namreč samo za eno plat problematike — na primer neznanje steklarjev ali neprimerno steklo, temveč nastopa več problemov hkrati. Morali bomo znati oblikovati, izdelovati in prodajati nove izdelke oziroma programe. Zato bo moral pregled prihodnjega sejma v Zagrebu dajati bistveno drugačno podobo o naši tovarni, kot pa letošnji.

Za nas je zanimivo tudi področje kartonske embalaže. Podroben pregled znanih jugoslovanskih proizvajalcev embalaže

Steklarne Hrastnik. Tako lahko v prihodnje računamo na lepšo embalažo za določene izdelke iz našega asortimana.

Alojz Marcen

Iz dela delavskega sveta DO

Sklepi, sprejeti na 4. rednem zasedanju z dne 15. 9. 1980

Ugotovljeno je bilo, da so bili vsi sklepi prejšnje seje realizirani, razen sklepa o rebalansu plana, ki je v izvajanju.

Pod 2. točko dnevnega reda je DS obravnaval poročilo IPO DO Steklarne Hrastnik z dopolnitvami koordinacijskega odbora DPO DO o stanju v Poslovni skupnosti Hrastnik—Jugometal. Sprejet je bil naslednje SKLEP:

Delavski svet je potrdil poročilo o stanju v Poslovni skupnosti Hrastnik—Jugometal, ki ga je podal IPO DO Steklarne Hrastnik z dopolnitvami koordinacijskega odbora DPO delovne organizacije:

Temeljnimi organizacijam združenega dela je bilo predlagano, da poročilo obravnavajo in sprejmejo ustrezne sklepe o izstopu delovne organizacije iz Poslovne skupnosti Hrastnik—Jugometal.

Obravnavan je bil predlog za izvolitev komisije za primopredajo poslov vodje gospodarsko planskega sektorja ter sprejet SKLEP:

1. Imenuje se KOMISIJA ZA PRIMOPREDAJO POSLOV »Vodje gospodarsko planskega sektorja« v naslednji sestavi:

- Alojz MARCEN — predsednik komisije,
- dipl. inž. Niko KAVSEK — član,
- inž. Anton ŽAGAR — član,
- Katarina ROSKAR — član,
- ing. Jože GUZAJ — član,
- Milena PIRC — zapisnikar.

2. Primopredaja poslov se opravi po sprejetju zaključnega računa za leto 1980.

3. S tem sklepom se sklep s 3. seje delavskega sveta prekliče, tako, da se tovarišica Korbar Heda šele po sprejetem ZR 1980 prerazporedi na opravljanje del in nalog Svetovalca za finančne zadeve.

V tem času pa naj tovarišica Fabjan Zdenka, ki bo prevzela posle vodje gospodarsko planskega sektorja pripravi program dela tega sektorja, ter ga predloži v potrditev DS delovne organizacije.

Ostale kadrovske zadeve:

a) Delavski svet je imenoval Franca VIDOVIČA za delegata v SVET OBRATA DRUŽBENE PREHRANE.

b) Delavski svet je imenoval tovarišico Katarino ROSKAR za namestnika delegata (Babič Vesna) v SVET ZASAVSKEGA RAČUNSKEGA CENTRA, Trbovlje.

c) Delavski svet je imenoval predsednika in namestnika predsednika CENTRALNE INVENTURNE KOMISIJE, in sicer:

1. Sandi ing. ŠIVEC — predsednik,

2. Vesna BABIČ — namestnik. Odbor za poslovno politiko imenuje člane popisnih komisij na nivoju delovne organizacije, delavski sveti TOZD pa komisije za popis v temeljnih organizacijah.

Delavski svet je razpravljal tudi o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v DO ter statuta delovne organizacije. Sprejeta sta bila naslednja SKLEPA:

1. Delavski svet je sklenil, da se glede na predvideno reorga-

nizacijo oziroma izločitev obrata družbene prehrane iz DSSS pristopi k pripravi nove organizirani oziroma k spremembi oziroma dopolnitvi samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v DO ter statuta delovne organizacije.

Temeljnimi organizacijam predlagamo, da v skladu s predvidenimi reorganizacijami pristopijo k spremembi oziroma dopolnitvam samoupravnih aktov.

2. Komisija za spremljanje in izvajanje zakona o združenem delu se mora sestati v 10 dneh od sprejema tega sklepa in pričeti pospešeno delati na izvedbi sprememb samoupravnih splošnih aktov v TOZD in DSSS, kar pogojujejo predvidene organizacijske spremembe.

Obravnavan je bil družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo ter družbeni dogovor o osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Sprejet je bil naslednji SKLEP:

Delavskim svetom TOZD in DSSS se predlaga, da v skladu s sprejetim programom Občinske konference Zveze sindikatov Slovenije, Hrastnik obravnavajo osnutke:

— družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo;

— družbeni dogovor o osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog.

Sprejme se program aktivnosti uredničevanja načela delitve po delu v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti.

Pod 8. točko dnevnega reda je DS obravnaval pregled zaključkov sestanka podpisnikov samoupravnega sporazuma za ureditev obrata družbene prehrane.

Delavski svet je sprejel glede na podane smernice za delovanje obrata družbene prehrane naslednje zaključke:

1. Obrat družbene prehrane mora organizirati dostavo hrane z lastnimi prevoznimi sredstvi.

2. Urnik za dostavo hrane se prilagodi delovnim turnusom posameznih temeljnih organizacij združenih v delovno organizacijo Steklarne Hrastnik.

3. Določijo se pristojnosti Sveta obrata družbene prehrane oziroma odnos delegatov med izvajalci in uporabniki.

4. Predlaga se, da imajo uporabniki več delegatov v svetu kot izvajalci.

5. Glede na vložena sredstva podpisnic samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izgradnjo obrata družbene prehrane naj se ugotovi udeležba posamezne TOZD oziroma delovne organizacije in se določi odstotek.

6. Točenje brezalkoholnih pijač ter prodaja tobaknih izdelkov še ostane v okviru DO Steklarne Hrastnik.

Predsednik
Rudi Kirhmajer

CRTICE SA ULICE

SLUČAJNI SUSRETI

Na ulicu iz dvorišne kuće broj 168 istrčavaju dvije vesele djevojčice. Smiju se onim čistim dječjim smijehom, kako se već mogu smijati samo djeca. Pružaju mi ruke, pa se opet smiju. Pitam ih, kako se zovu. Kažu u jedan glas: Mira in Dragica. Pitam ih, kako se prezivaju. To ne znaju. Ne znaju ni koliko godina imaju. Onda malo zaostanu pa me ponovo sustignu. Uzimam ih u naručje, igram se sa njima. Na rastanku dugo, dugo mi mašu svojim ručicama.

Ove djevojčice su toliko male, da ne znaju kako se prezivaju, ne znaju koliko imaju godina, ali znaju za našeg vojnika. Ovakvo mala djeca se obično »plaše« ljudi u uniformi. Taj strah vjerojatno potiče od prvih odlazaka kod liječnika i prvih injekcija. Ali ipak, one dobro razlikuju bijele liječničke ogrtače od sivomaslinastih vojničkih uniformi.

Na novom mostu preko Vardara mi prilazi jedanaestogodišnji dječak. Kaže jednostavno: »Zdravo!«, kao da smo stari prijatelji. Pita me, šta vozim u vojsci. Zbunjen takvim pitanjem pokušavam, da mu objasnim, da ništa ne vozim, i da sam po profesiji vezista. »Kakav si ti vojnik, kada ništa ne voziš?« Ja ću da vozim tenk. Aviona se mnogo plašim, on leti visoko, kaže mali Abdulah, jer je rekao, da se tako zove. Potom mi opširno priča o svom bratu, koji je kuhar u vojsci.

Abdulah ima još dosta vremena do vojske, ali već misli na svoj dug armiji. To su dva slučajna susreta i dvije male priče o tome, koliko je voljen i cijenjen pripadnik JNA.

Vojnik Halil

DISCIPLINA

Pregled izrečenih ukrepov — za sedanje komisije z dne 27. 8. 1980

Tek. št.	Priimek in ime	Izrečeni ukrep	din	TOZD ali DSSS
1.	EKIĆ Ferid	Javni opomin Pavšalna odškodnina	300	TOZD 1
2.	POVSE Alojz	Javni opomin Pavšalna odškodnina	900	TOZD 1
3.	EKIĆ Abdulah	Opomin		TOZD 1
4.	SUBI Stanislav	Javni opomin Pavšalna odškodnina	500	TOZD 1
5.	GORANC Franc	Javni opomin Pavšalna odškodnina	600	TOZD 1
6.	DACAR Božo	Opomin Pavšalna odškodnina	500	TOZD 1
7.	KREJAN Jože	Opomin		TOZD 1
8.	MIKANOVIĆ Dušan	Opomin Pavšalna odškodnina	125	TOZD 4
9.	JASARI Bedri	Prenehanje delovnega razmerja		TOZD 2
10.	BRGLEZ Edvard	Prenehanje delovnega razmerja		TOZD 2

TAJNIK KOMISIJE
Franc Vidovič

DODELJENA STANOVANJA

V mesecu maju so odbori za družbeni standard in stanovanjske zadeve TOZD in DSSS končali postopek izdelave prednostnih list za stanovanje. Ze v eni od prejšnjih številčk smo zapisali, da je prosilcev v delovni organizaciji skupno kar 223, od tega pa 46% kandidira za nova stanovanja.

Možnosti so glede na obstoječo stanovanjsko gradnjo zelo omejene. V letu 1979 smo sredstva za stanovanjsko izgradnjo izčrpali, zato v novi stolpnici na Dolu, kjer gradnje zdaj zaključujejo, ne pridobimo nobenega novega stanovanja, samo TOZD 5 v tem stanovanjskem objektu sofinancira reševanje stanovanjskega vprašanja svojega delavca Viljema Alta, ki mu bo stanovanje sicer dodelila KZ Dol.

V gradnji pa sta dva stanovanjska objekta na Novem Logu B in C blok. Ze v poletnih mesecih je bilo znano, da je Steklarna Hrastnik pridobila v teh dveh blokkih 10 novih stanovanj.

Dograditev je predvidena v letu 1981. V temeljnih organizacijah je bil izveden postopek razpisa teh stanovanj in njihove razdelitve. V nova stanovanja se bodo vselili:

TOZD 1: Mili Velič, Jože Volaj, Mirko Stuklaj, Gabrijel Koraj, Ernest Gričar je kandidiral za stanovanje Jožefe Zore, kar je odbor potrdil.

Jože Vodenik pridobi stanovanje v naselju Podkraj.

TOZD 2: Hinko Brglez, Irfan Durmišević in Toja Dacar.

DSSS: Jože Frankovič in Boris Šentjunc.

TOZD 3 zaradi pomanjkanja sredstev ne pridobi novega stanovanja.

TOZD 4 pa rešuje stanovanjsko vprašanje Milana Kontrec s solnanciranjem.

Pri dodeljevanju stanovanj so odbori upoštevali prednostno listo in število družinskih članov. Vsi kandidati bodo morali plačati soudeležbo za stanovanje, ki je eden od pogojev za pridobitev stanovanj. Višina soudeležbe je odvisna od dohodka na družinskega člana in znaša različno: po približnih izračunih od 40.000 do 100.000 din, po sedanjih predvidenih cenah za m² stanovanja. Ta znesek dobi vsak delavec vrnjen, ker ga daje le kot kredit za razreševanje stanovanjskih vprašanj drugih delavcev. Sredstva se začnejo vračati po obrokih po preteku 6 mesecev od vplačila soudeležbe.

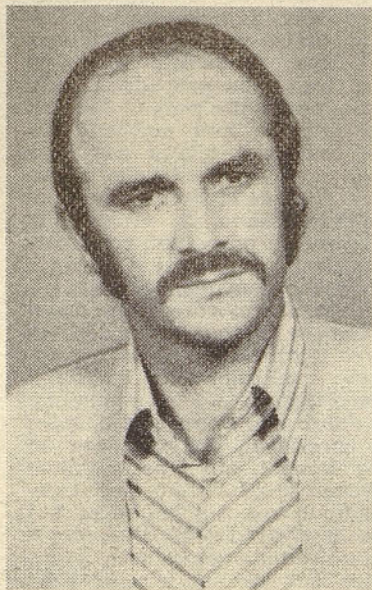
Nekatere izmed tistih, ki se bodo drugo leto vselili v nova stanovanja smo povprašali za mnenje:

Mili Velič

Presrečna sem, da dobim stanovanje. Imam petčlansko družino in že 19 let stanujem v koloniji v enainpolsobnem stanovanju. Oba z možem sva zaposlena v Steklarni. Dokler so bili otroci majhni, nisva tako zelo občutila stanovanjske stiske. Prošnjo smo vložili pred štirimi leti. Starejši hčerki sta srednješolki in potrebujeta svoj prostor za učenne, kakor tudi mlajša, ki obiskuje osnovno šolo. Zelo veliko mi pomeni to, da se bo zaključilo življenje v stanovanju, kjer nimamo lastnih, ampak

skupne sanitarije in smo brez kopalnice.

Glede obveznosti, da bomo morali plačati soudeležbo menim, da je to precejšnja obremenitev za družino z nizkimi dohodki, saj so tudi ostali življenjski stroški visoki. Po eni strani pa je prav, saj bo mogoče na ta način manj selitev iz novega v drugo novo stanovanje.

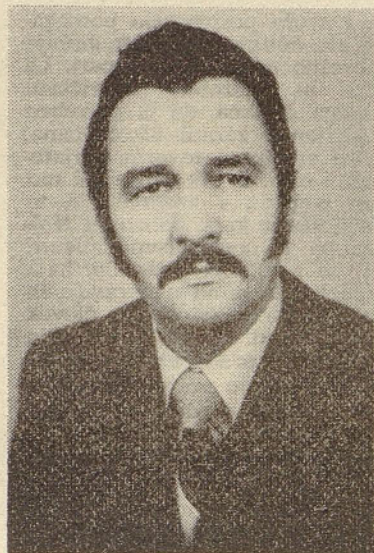
Irfan Durmišević

Stanovanje pojmem kot dobro, ki je življenjskega pomena za neko družino. Sam že deset let živim z družino v težkih stanovanjskih razmerah v hiši, za katero pravijo, da je odpisana in se nihče noče lotiti popravil. Dolgo vrsto let sem tudi prosilec za stanovanje, vendar se mi je sreča nasmešnila šele tokrat.

Zelo pomembno se mi zdi, da leto ali dve prej veš, da boš dobil stanovanje, da se pripraviš, posebno zdaj, ko se zahteva soudeležba. Glede te novosti tudi menim, da je težko tokrat plačati takšna sredstva, posebno še, ker so tu še stroški za opremo stanovanja, poleg tega pa še vsakodnevni življenjski stroški. Ne verjamem tudi, da se bo soudeležba dolgo obdržala. Boli pa me to, da se s sredstvi za stanovanjsko izgradnjo v Hrastniku tako negospodarno ravna. Stanovanjska gradnja je dosti prepočasna, vrednost dinarja pa pada, medtem ko se cene gradbenemu materialu zvišujejo.

Ernest Gričar

Dvajset let sem čakal na novo stanovanje. V tem času mi je bilo edino odobreno, da sem se iz skrajno slabega stanovanja lahko preselil v nekoliko boljše v koloniji, kjer smo štirčlanska družina živeli v majhnem enainpolsobnem stanovanju in se umikali drug drugemu. Veliko mi pomeni tudi to, da bomo imeli lastne sanitarije in kopalnico. Smo pač po dolgem času prva generacija, ki jo je doletela lastna udeležba, če je pač potrebno, bom pa znesek poravnal, saj stanovanje potrebujem. Mnenja pa sem, da bi morala ta obli-

ka obstajati že ves čas, ker so delavci v neenakopravnem položaju v odnosu na ostale.

Gabrijel Koraj

Tudi jaz stanujem v steklarski koloniji. Dostikrat sem bil pri dodeljevanju stanovanj že zelo blizu vrha, da bi bilo stanovanje slednjič tudi meni dodeljeno, pa nisem imel sreče. Vedno so nastopile kakšne spremembe točkovnega sistema in prednostne liste in me potisnile po prednostni listi nazaj. Tokrat sem tudi jaz med kandidati, katerih vloga je bila pozitivno rešena in to mi veliko pomeni. Plačati bo potrebno tudi lastno udeležbo. Dobro bi se mi zdelo, če bi prispevek tistih, ki bomo soudeležbo plačali, prispeval k hitrejšemu razreševanju stanovanjskih vprašanj ostalih delavcev.

Boris Šentjunc

Sklep o dodelitvi stanovanja sem že dobil. Vendar pa je do trenutka, ko bo sklep realiziran, vsaj tako se mi zdi, še zelo daleč. Kljub temu, da se govori o dovrstitvi v letu 1981, dvomim, da se bo to res uresničilo. Plačilo soudeležbe na sedanji način se mi ne zdi primerno. Dvomim, če bo taka oblika k čemerkoli pripomogla, najmanj

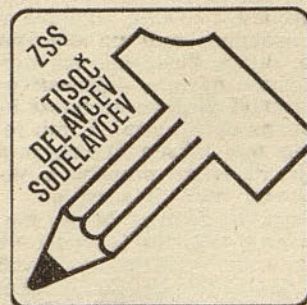
pa, da bi se hitreje reševalo stanovanjske probleme. Pri drugih možnih oblikah reševanja pa smo prepočasni ali pa neelastični.

Toja Dacar

Smo tričlanska družina in že devet let stanujemo v garsonjeri. V začetku, ko smo dobili to garsonjero, nam je veliko pomenilo, saj smo prej živeli v skupnem gospodinjstvu, kjer so bile stanovanjske razmere nevzdržne. Tu, v garsonjeri, smo bili vsaj na svojem, vendar pa nas stanovanjska stiska še kako obremenjuje. Oba z možem delava v štiriizmenskem časovnem turnusu, celotno življenje pa se nam odvija v enem prostoru, pri tem pa so tu še potreba enajstletnega šolarja, tako da je možnosti za počitek res malo. Lastna udeležba se mi zdi za naše osebne dohodke zelo velika obremenitev.

Jasna Rižner

RAJ ZA ALKOHOLIKE?

Alkoholizem. To globoko brezno, v katerega se največkrat brez vrnitve podajajo številni naši sodelavci, zakonski možje, očetje, mladi fantje, odgovorni delavci — pa tudi žene — zaje da svojo globoko brazdo tudi v naši družbi.

Uživanje alkoholnih pijač je oblika, ki je v normalnih mejah in v okviru sedanjih družbenih norm dopustno, ob primernem kraju in času. Na žalost je sestavni del družbenega življenja. Na nesrečo pa premnogim kozarček v družbi ni dovolj. Najprej pijejo res po malem za dobro voljo, nato pa kaj kmalu

In s svojo pasivnostjo pomagamo alkoholiku, da drsi še globlje v brezno svoje zasvojenosti. Le kako bi nadrejeni prepričeval svojega delavca, da je potreben zdravljenja zaradi alkoholizma, če pa sta izven tovarne prijatelja, ali celo, če tak nadrejeni rad sam pogleda v kozarček in to alkoholik še kako dobro ve. Najlaže pa je sodelavcem zatisniti oči, če alkoholik redno prihaja na delo, da nima neopravičenih izostankov. Da pa takšen človek maltretira družino, jo preganja in sramoti, pred tem zatisnemo oči ali pa celo porečemo, da je to pač stvar te družine. Vedeti

ne damo dopovedati, da je potrebno dopust planirati, ne pa, da ga po dnevih koristimo od danes do jutri. Toda le kako bo izumski vodja delavcu, ki že 25, 30 let dela v Steklarni, odklonil prošnjo za tak dopust. Pozabi pa na to, da bi moral sesti z njim za mizo, ga opozoriti, da vzrok njegovega občasnega dopustovanja pozna in da mu dopusta za njegov alkoholizem ne bo dal. Ali mora biti ta odkrit udarec po mizi res prihranjen samo za nekatere — dostikrat mlajše delavce in tisti upoge pare, ki hodijo res že po skrajnem robu propada s celim kupom »plavih« povrh? Kje pa! Zakaj bi se lotil problema, če gre tudi brez takega odkritega pogovora dalje. Alkoholik dopust dobi, če le sicer redno hodi na delo. Potem, ko se obupana žena zateče po pomoč v delovno organizacijo, da naj ji vendar že nekako pomagamo, debelo pogledajo. »Že mogoče, da je doma takšen, a pri nas je priden delavec, pripravljen tudi na dodatno nadurno delo, kadar ga potrebujemo...« In alkoholiku se dobro zdi. Dopust dobi, torej ni nevarnosti, da bo klican na odgovornost, sicer pa si lahko pomaga še z bolniško. Saj je dejansko bolan. Alkohol začne kaj kmalu nevarno delovati na številne notranje organe; srce, jetra, živce in številne druge. Toda spreten za izgovore in laži samemu sebi in drugim kot je, za vse te bolezni nikoli ne krivi sebe in uživanje alkohola, ampak toži, da si je zdravje uničil v delovni organizaciji.

No, so pa pri nas tudi taki alkoholiki, ki v alkoholni omami pozabijo na delovne obveznosti, vseeno jim je, da niso prišli na delo, ali pa tega dejansko niso zmožni. Ko pa tako pridelajo že nekaj »plavih« in se jim zavest vrača, pa je strah pred odgovornostjo tisti vzrok, da se ne prikažejo pred obličjem nadrejenega. Resnici na ljubo, tudi to si lahko takšen delavec — alkoholik nekaj časa privoščiti. Saj kaj kmalu ugotovi, da nanj naslavljajo prošnje naj ne bo tak, naj sam preneha piti, dolga pot je tudi od opomina do ultimata ali izključitve. Vse to pa zna še kako spretno izrabiti v svojo korist. In mirno pije dalje. Redki so tisti alkoholiki, ki so zaradi te svoje navade izgubili delo. Priznati pa moramo, da izvršiti to dejanje, ga izključiti, ni ravno enostavno.

Ko delavec pije, osem ur preživetari na delovnem mestu, se sodelavci jezijo in so ogorčeni, saj morajo opravljati tudi njegovo delo. In sporočajo — naj se vendar že nekaj ukrene z njim. Vključi se mala armada ljudi: nadrejeni, ki z blagimi opozarjanji in prošnjami skozi dolgo dobo ni uspel ničesar in pri tem tudi zaradi lepšega napisal kakšno prijavo na disciplinsko komisijo, potem socialni delavec, ki naj bi zdaj delal čudeže, ker je pač socialni delavec in drugi. Delavec zdravljenje odkloni. Zanaša se na to, da bo po nevihti znova posijalo sonce. V razgovoru »ponosno« odkloni zdravljenje, češ, da bi že sam

lahko nehal piti, če bi le hotel, potoči še kakšno solzo ali dve in našteje celo grmado »problemov«, s katerimi se mora na delovnem mestu ukvarjati. Pove, da trpi, da mora prenašati težka bremena, ki pa ne bi bila tako težka, če on ne bi bil pod vplivom alkohola tako slaboten, do leta natančno pove, koliko časa je že v tovarni in ne pozabi dodati, da je tudi »zdravje pustil v tovarni« in še in še pove nečesa, česar ni, če ne bi bilo alkohola. Navsezadnje se izkaže, da je ta alkoholik res »revež«, če bi mu človek le lahko verjel in če ne bi bil alkoholik. Po zavrnitvi te oblike pomoči alkoholik nadaljuje s svojim odnosom do dela, ima neopravičene izostanke, zato znova sledi prijava na disciplinsko komisijo, s poročilom, da je odklonil zdravljenje. Tokrat mu malo bolj zares grozi izključitev iz delovne organizacije ali pa se celo zgodi, da je izključen. In glej čudo! Vsi tisti, ki so prej vpili, da za pijance »fabrika ni socialna ustanova« in da ga vsi podpirajo in mu dajejo potuho, celo izumski vodja, ostali šefi in menda tudi socialni delavec — vsi tisti njegovi sodelavci zdaj kričijo v smeri nasprotnega vetra: »Okrutneži! Revež bo po tolikih letih, ki jih je pustil v tovarni, na cesti, brez vsega.« Prekrasno in veliko srce imajo takšni glasneži, vsaj tako oni mislijo. A so na žalost preveč dvolični in nevedni.

Kaj pa lahko še storimo? Čakamo, popuščamo, kar je napačno, se pogovarjamo, nudimo pomoč. A to pomoč alkoholik odkloni, ne poboljša se, še vedno nezadržno pije. In kaj bi radi še več? Zakaj bi se alkoholik poigraval z vsemi nami? Pravimo, da se borimo za stabilizacijo, iščemo pomanjkljivosti, se borimo za zviševanje produktivnosti, za zmanjšanje bolniškega staleža in drugih izostankov, za povečanje norm in drugo. Vsi smo za to odgovorni. In dopuščamo, da alkoholiki v naši sredi za nedelo in pijančevanje uživajo enako socialno varnost, delež dohodka in druge ugodnosti in se nam seveda smejijo. Zakaj ne? Osebnih dohodek, ki ga potrebujejo za pijačo, redno prejemajo, razen za nekaj dni, ko imajo neopravičen izostanek. Tiste kritike, ki jih vsak teden ali vsak dan doživijo s strani sodelavcev, pa že preživijo, saj zelo kmalu ugotovijo, da jih, razen očitkov, ne bo doletelo dosti hujšega, če pa jim bo grozila izključitev, se bodo že znašli sodelavci, ki bodo potegnili zadnje. Le zakaj bi še torej zdravili?

No, da ne bomo krivični, tu in tam je res kdo tudi izključen, a tehtnica se vendarle nagne na stran tistih, ki smo jih opisali.

Bodimo do alkoholika in do samih sebe predvsem objektivni in dosledni. Da, na poti svoje alkoholne zablode alkoholik potrebuje pomoč. Ponudimo mu jo, če ne drugače, ga postavimo ob zid z ultimatom. Nikakor pa ne dopustimo, da bo z nami manipuliral. S tem samo podaljšuje svoj užitek v pijači in pospešuje svoj propad in največkrat še

(Nadaljevanje na 5. strani)

— Brez skrbi, Jože, saj DS naše TOZD zavrača uporabo alkotestov!

postane neizbežna navada, izgovor družba, v kateri se znajde, postane sredstvo za utapljanje problemov, ki jih ni in ta navada postane takšnemu človeku kaj kmalu pomembna, nepogrešljiva in stalna. Iz družabnih krogov prenese uživanje alkohola v svoj vsakdan, tudi na delovno mesto, pijača izpodrine vse njegove ostale navade, dolžnosti in cilje, izkrivi njegovo osebnost in ga potisne daleč nazaj. Kljub temu, da nas takšen človek prepričuje, da lahko preneha s pitjem, kadar hoče, je zasvojen.

In delovno okolje? Mirno lahko rečemo, da mu prepogosto daje potuho. Desetletje ali več vemo za marsikoga, da je alkoholik. Ta leta so res dolga doba.

pa bi morali tudi to, da ima alkoholikova družina zelo malo možnosti, da bi ga spravila na pravo pot, če ji pri tem ne pomaga delovna sredina. Takšen človek ni nič manj alkoholik, če pride redno na delo. Še vedno je potreben pomoči, kot tisti, ki povzroča neopravičene izostanke. Vprašanje je tudi, kolikšna je sploh delovna zmožnost človeka, ki je prejšnji dan pozno v noč popival, zjutraj pa se je prikazal na delovnem mestu. Ko pa trdimo, da redno prihaja na delo, pozabimo, da čisto nepredvideno pride zjutraj k nadrejenemu in izmučen zaprosi za dan ali dva dopusta.

In resnici na ljubo — ta dopust alkoholik dobi. Še vedno si

ČE POTEGNEMO ČRTO

Nekatere ugotovitve ob zaključku minulega šolskega leta, uspehi in neuspehi naših učencev

Konec junija so se zaprla šolska vrata. Učenci, ki so pogodbeno vezani, so zapustili šolo različno zadovoljni. Brezskrbne počitnice so uživali tisti fantje, ki so letnik uspešno končali, nekaj pa se jih je moralo med počitnicami ukvarjati s knjigami, saj jih je čakal konec avgusta popravni izpit.

Nad uspehom smo lahko še kar zadovoljni, vendar so posamezniki dosegli manj, kot se je od njih pričakovalo. Nerazumljiv je odnos do učenja učencev tretjega letnika, saj niso mogli prej opravljati zaključnih izpitov, dokler niso imeli urejenih delavniških dnevnikov. Ta primer nalaga nam, ne šoli, da se v bodoče poostri ažurno pisanje delavniških dnevnikov.

V pogodbenih obveznostih je bilo določeno, kaj je dolžnost učenca in kaj delovne organizacije. Trdim lahko, da smo se tega dogovora držali le mi v delovni organizaciji, da pa tako učenci kot starši niso spoštovali dogovora, ki ga določajo posa-

mezni členi pogodbe. Nekateri starši se ne udeležujejo roditeljskih sestankov, ne skrbijo, da bi se učenci sami več učili, ne nadzirajo, ali so delavniški dnevnik napisani in overjeni od zato pristojne osebe v DO ali šoli. Zanimivo je tudi, da je nekaterim prav malo mar, kakšne ocene so iz vedenja. Vendar je s to oceno nemalokrat označena celotna učenčeva osebnost v pozitivnem ali negativnem smislu.

Solsko leto so uspešno zaključili v posameznih letnikih: Prvi letnik kovinarji: Bičanič Karlo, Medved Karli, Kreže Stanislav, Delič Drago, Gilčvert Stanislav, Maksimovič Milan, Sebjan Stefan, Zulič Milan; ponavlja razred: Hozjan Aleš, šolo pa je zapustil Salobir Vinko, ki je letnik že ponavljal. Izredno slab učni uspeh pa so dosegli učenci prvega letnika — elektriki, saj so uspešno končali le First Stanko, Grum Milan in Knez Gorazd, letnik pa ponavljajo: Jelakovič Branko, Stopinšek Darko in Krneta Radovan. V tem letniku je en učenec opravil popravni izpit, petim pa tega ni uspelo.

V drugem letniku, kjer je devet kovinarjev in šest elektriki, je so letnik naredili vsi učenci II. letnika kovinarji: Alauf Tomislav, Bregar Bojan, Keleč Anđelko, Majcen Srečko, Matešič Zoran, Stoklasa Ivan, Stritar Marjan, Štojs Darko in Završnik Marjan. Tudi učenci elektro oddelka so vsi končali letnik, in sicer Grum Dušan, Kirič Miroslav, Miklič Andrej, Poslek Damir, Pufler Edvard in Saksida Kazimir. Šest učencev tega letnika je moralo opraviti popravni izpit. To prepreko so vsi srečno opravili.

Tretji letnik je obiskovalo petnajst kovinarjev in trije elektriki. Uspešno je končalo trinajst kovinarjev in trije elektriki. Med letom je šolo zapustil en sam učenec, eden pa letnika ni uspel uspešno zaključiti.

Solanje so uspešno končali: Čajič Nijaz, Knežak Soniboj, Stanič Momčilo, Šainovič Anto, Grum Uroš, Gašparut Viktor, Lazič Drago, Novak Drago, Pejič Mirko, Pinter Iztok, Rajh Drago, Stanič Dragoljub, Suljko- vič Vejsil, Volaj Aleš in elektriki: Knez Franjo, Očepek Jože ter Šklander Aleksander.

Od navedenih učencev je moral Stanič Momčilo v JLA, Bgarič Željani pa ni opravil strokovnega izpita. V TOZD 2 se je zaposlilo osem kovinarjev od devetih učencev, v TOZD 4 so se zaposlili 1 strugar, 1 cizeler in 1 kopirni rezkar, v TOZD 5 pa 1 kovinar in 3 elektriki.

Spoznanje ob zaključku šolskega leta je, da bomo morali imeti več sodelovanja z šolo, prav tako pa tudi s starši. Spoznanje je tudi, da posamezni učenci jemljejo šolanje kot prisilno, ne pa kot proces triletnega obdobja, kjer ni posameznih pridobitev, pomeni pa začetno znanje v posamezni stroki in spoznavanju, osnovnih načel in zakonitosti naše družbe. Vemo, da so tri leta dolga, posebno še za mlade fante, ki neučakano želijo doseči svoj življenjski cilj. Če je le ta cilj skrbno izbran in ima svoj družbeni pomen, se

ga da z malo truda doseči. Spoznanje je tudi, da je vzgoja družbena skrb, toda ta skrb ni brezplačna. Tako, kot sta to naredila dva učenca tretjega letnika, za katera ni bila naša materialna pomoč in druga skrb niti toliko vredna, da bi se na kraju šolanja za vse to ne zahvalila ampak vsaj opravičila, da nameravata nadaljevati z šo-

lanjem. In končno, storili bomo vse, kot so prisotnost v šoli, ažurnost z delavniškimi dnevnik, z štipendijsko pogodbo vezati vse učence o zaposlitvi po končanem šolanju toliko časa, kot je trajalo šolanje in storili tudi vse, da bi bil osip čim manjši, ter čas šolanja prijeten, ne pa bremsen.

Alojz Janežič

Kredit za individualno stanovanjsko gradnjo

V TOZD 2 — avtomatska predelava steklene mase je potekel razpis za kreditiranje individualne stanovanjske gradnje. Prišlele prijave je obravnaval odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve in izdelal predlog razdelitve sredstev za kreditiranje stanovanjske gradnje, kot to določa samoupravni sporazum o dodeljevanju stanovanj v DO in sprejel sklep delavskega sveta TOZD 2.

Delavski svet je na svoji predhodni seji opredelil, da se skupna sredstva v višini 2.000.000 din glede na namembnost razdelijo na 3 skupine, kar je pri svojem delu upošteval tudi odbor, in sicer:

- a) za nakup stavbnega zemljišča in za začetek gradnje stanovanjske hiše 1.200.000 din ali 60 % od skupne vsote;
- b) za nadaljevanje že obstoječe gradnje stanovanjske hiše 600.000 din ali 30 %;
- c) za adaptacijo in revitalizacijo stanovanjskih površin 200.000 din ali 10 %.

Na podlagi takega razreza sredstev je delavski svet TOZD 2 na svoji redni seji dne 24. 9. 1980 na predlog odbora sprejel sklep, da se dodelijo krediti:

a) Za nakup stavbnega zemljišča in začetek gradnje

	din
1. Koritnik Matija	130.000
2. Kostanjšek Marija	80.000
3. Ristovič Bojan	70.000

Ostalih 920.000 din sredstev je predvidenih za razdelitev, če bo možno še v letošnjem letu odkup parcel za individualno gradnjo.

b) Za nadaljevanje že obstoječe gradnje stanovanjske hiše

	din
1. Dergan Viktor	80.000
2. Strgaršek Anton	70.000
3. Golež Anton	90.000
4. Kajtna Ruža	60.000
5. Kramar Stefka	60.000
6. Udovč Mitja	80.000
7. Kuhar Stane	50.000
8. Gorenšek Edi	50.000
9. Brečko Anton	60.000

c) Za adaptacijo in revitalizacijo stanovanjskih površin in objektov

	din
1. Sinkovec Leopold	40.000
2. Cafuta Ivan	40.000
3. Klepej Franc	40.000
4. Doberšek Milan	20.000
5. Alauf Ivo	20.000
6. Frangeš Bojan	20.000
7. Ristovič Čedo	20.000

Vsi pogoji so bili za kandidate objavljeni v Informatorju.

Zoper takšno odločitev delavskega sveta je dopustna pritožba za varstvo pravic delavca na delavski svet TOZD 2 v roku 30 dni od prejema sklepa o dodelitvi kredita.

Predsednik DS TOZD 2
Edi GORENSEK

Raj za alkoholike

(Nadaljevanje s 4. strani)

propad družine. Nevaren je in nekoristen na delovnem mestu, saj je lahko povzročitelj ali žrtev delovne nesreče, predvsem pa ni zmožen zbravnosti, hitrega reagiranja in ustreznih delovnih rezultatov.

Nujna posledica vsega tega je poškodba in obžalovanje sodelavca.

Ob vsem tem pa je treba prikazati še drugo stran tega problema. Velikokrat že omenjeni skupinovodje in drugi vodilni pozabljajo, da v primeru nesreče vinjenega delavca nosijo glavni del krivde in da so zato lahko celo kazensko preganjani. Pozabljajo, da so plačani za odgovornost in da so dolžni nadzorovati tako delo, kakor tudi delavca.

Na drugi strani pa se isti delavci na samoupravnih organih dogovarjajo o vse mogočih stabilizacijskih ukrepih, vendar tiste kateri jih osebno prizadejejo neradi izvajajo.

Iz razprave o ugotavljanju vinjenosti kot dopolnitev pravilnika o varstvu pri delu razberemo, da nekateri niso pomislili na pozitiven učinek tega, ampak so dajali pripombe o morebitni zlorabi alkotesta in o sankcijah proti takim. S takšnimi razpravami se izkazuje nezaupanje do odgovornih in vodilnih delavcev.

Namen testa vinjenosti je zaščita delavca, ki ni dovolj osveščen, ne pa blatenje njegove osebnosti. Le trezno in pametno delo doprinaša k boljšim skupnim rezultatom dela.

Služba varstva pri delu in socialna služba

Ali veste!

...da se del prihodkov Loterijskega zavoda Slovenije vsako leto razdeli:

- socialno humanitarnim organizacijam,
- telesno kulturnim organizacijam,
- telesno kulturnim skupnostim,
- za VIII. Mediteranske igre v Splitu.

Največji delež je namenjen socialno-humanitarnim organizacijam — 34.344.000 din (po finančnem načrtu za leto 1980).

- Ta sredstva se razdelijo med naslednje organizacije:
- zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije,
 - zveza slušno prizadetih Slovenije,
 - društvo za mišično in živčno-mišično obolenih SRS,
 - zveza paraplegikov SRS,
 - zveza društev za pomoč duševno prizadetim SRS,
 - zveza društev invalidov SRS,
 - zveza civilnih invalidov vojne SRS,
 - zveza za rekreacijo in šport invalidov SRS,
 - društvo multiple skleroze SRS.

Socialno-humanitarne organizacije so udeležene v prihodkih od loterije, ekspresne loterije in lota.

Telesnokulturne skupnosti so udeležene v prihodkih od športne napovedi.

Za prispevek k financiranju 8. Mediteranskih iger v Splitu je namenjeno 3 % prihodkov športne napovedi iz sklada dobitkov.

Kdaj na sodišče

Namen tega sestavka je prikazati, v katerih primerih lahko delavci zahtevajo varstvo svojih pravic in pred katerimi organi. Delavcem se namreč zgodi, da s svojimi zahtevki ne uspejo ravno zaradi nepoznavanja predpisov. Za uveljavljanje svojih pravic nikomur ni potrebno, da bi bil ravno pravnik. Z nekaj napotki zato želimo prepričati da delavci s svojimi zahtevki ne bi »rinili z glavo skozi zid« ali »zvonili po toči«.

Varstvo pravic delavcev znotraj in zunaj delovne organizacije

Varstvo pravic se primarno rešuje v okviru delovne organizacije. V večini primerov delavec celo mora zahtevati varstvo pravic v svoji delovni organizaciji, predno se obrne na sodišče ali na druge organe. Poleg te oblike poznajo ustava, zakoni in samoupravno pravo še varstvo pravic pred splošnimi in posebnimi sodišči združenega dela, varstvo pravic delavcev pred ustavnim sodiščem, varstvo pravic s kazensko-upravnem postopku, kazensko-pravno varstvo in družbeno varstvo in nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela, ki jih izvajajo skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Varstvo pravic delavcev v delovni organizaciji

Kadar delavec misli, da je kršena njegova pravica lahko zahteva varstvo pravic pri delavskem svetu. Zahtevo za varstvo pravic mora delavec vložiti v 30 dneh od dneva ko je zvedel za kršitev pravic oziroma od dneva, ko mu je bila vročena odločba s katero se krši njegova pravica. Delavčeva pravica je lahko kršena z izdajo odločbe ali sklepa, ki jo izdajajo odbori in komisije na prvi stopnji ali pooblašcene osebe, in z dejanskim ravnanjem brez izdaje odločbe organa ali pooblašcene osebe, ki krši delavčevu pravico.

PROTI KATERIM ODLOČBAM NI MOGOČE VLOŽITI ZAHTEVKA ZA VARSTVO PRAVIC

Zahtevek za varstvo pravic ni možen proti dokončnim in proti pravnomočnim odločbam.

Dokončna je odločba kadar o njej odloči delavski svet na drugi stopnji, to je kadar v zvezi z reševanjem zahtevka za varstvo pravic izda odločbo.

Pravnomočna pa je odločba: — če delavec proti prvostopni odločbi ni uveljavljal zahtevek za varstvo pravic;

— če je bil o zahtevi dosežen pismeni sporazum;

— če je bila ta zahteva za varstvo pravic rešena na drugi stopnji pri sodišču združenega dela, ali če je bila rešena na prvi stopnji sodišča združenega dela pa se delavec ni pritožil.

PROTI KATERIM ODLOČBAM IN SKLEPOM JE MOGOČE UVELJAVLJATI ZAHTEVKA ZA VARSTVO PRAVIC

Zahtevek za varstvo pravic je mogoče podati zoper akte vseh odborov in komisij ter delavcev,

ki izvršujejo posebna pooblastila zlasti še v naslednjih primerih po posameznih samoupravnih organih:

Izvršilni odbor

izdaja in sprejema akte za izvršitev sklepov delavskega sveta in zbora delavcev. Če delavec meni, da je izvršilni odbor prekršil njegovo pravico s tem, da je prekoračil svoja pooblastila ali prekršil samoupravni splošni akt ali da se s tem aktom ne izvaja začrtana politika ali ne izvršuje sklep delavskega sveta oziroma delavcev, lahko poda zahtevek za varstvo pravic.

Odbor za delovna razmerja

Zahtevo za varstvo pravic je mogoče podati proti sklepom in odločbam odbora za delovna razmerja kadar odbor odloča o sprejemanju delavcev, razporejanju na dela in naloge, o osebnih dohodkih, o prenehanju dela, o pravicah in dolžnostih v zvezi z izobraževanjem, o pripravništvu, o izrednem plačnem dopustu itd.

Odbor za stanovanjska vprašanja

Lahko rečemo, da so zahtevki za varstvo pravic proti sklepom odbora za stanovanjska vprašanja najpogostejši. Odbor odloča o razporeditvi delavcev na prednostno listo, o oddajanju novih in starih izpraznjenih stanovanj, drugih stanovanjskih in pomožnih prostorov, o dodelitvi kreditov za gradnjo, nakup in adaptacijo stanovanj. Zahtevek za varstvo pravic je mogoče podati zoper vsak sklep ali odločbo odbora.

Disciplinska komisija

Delavci lahko vložijo zahtevek za varstvo pravic zoper sklep disciplinske komisije s katerim se odgovornemu delavcu izreka disciplinski ukrep ali naloži plačilo odškodnine.

Zahtevo za varstvo pravic je mogoče podati zoper vse sklepe in odločbe, ki jih izdajo komisije delavskega sveta kot so: komisija za sistemizacijo in nagrajevanje, komisija za norme, komisija za inovacije itd.

POSTOPEK Z ZAHTEVO VARSTVO PRAVIC

Delavec mora vložiti zahtevo za varstvo pravic v 30 dneh odkar je izvedel za kršitev svoje pravice ali od dneva ko mu je bila vročena odločba. Rok 30 dni je zelo važen, ker delavski svet zahtevo za varstvo pravic, ki je bila vložena prepozno, to je po preteku 30 dni, zavrže in se ne spušča v njeno utemeljenost.

Delavec lahko zahteva varstvo pravic, ker je bila njegova pravica kršena, ker prvostopni organ:

— ni pravilno ali je nepopolno ugotovil dejansko stanje;

— ker je napačno uporabil materialno pravo;

— ker je kršil pravila postopka.

V svoji pisni vlogi ali ustno, na zapisnik dani zahtevek, mora delavec navesti sporno razmerje, zaradi katerega podaja zahtevo za varstvo pravic. Pri tem ni dolžan navajati pravne podlage, lahko pa navede dejstva in dokaze s katerimi dokazuje resničnost svojih trditvev. Bistveno pa je, da delavec navede, v katerem delu s sklepom odločbo, ali dejanskim ravnanjem ni zadovoljen. Prav tako ni potrebno, da delavec določno oblikuje svoj zahtevek. Če pisrna vloga ni popolna ali ni jasna mora delavcu pravna služba ali delavski svet, ki odloča o sporni zadevi, pomagati pri obrazložitvi spornega predmeta.

PONOVEN PREIZKUS ODLOČBE PRVOSTOPNEGA ORGANA

Organ, ki je izdal odločbo na prvi stopnji lahko pri preizkusu zahteve za varstvo pravic svojo prvotno odločitev spremeni s tem, da izpodbijano odločbo razveljavi in jo nadomesti z drugo. Protitaki novi odločbi ima delavec ponovno možnost zahtevati varstvo pravic. Rok za vložitev zahteve v tem primeru teče od vročitve spremenjene odločbe delavcu. Če prvostopni organ tega ne stori, je dolžan zahtevo za varstvo pravic takoj predložiti delavskemu svetu. Pri tem lahko odločbo dodatno obrazloži in odgovori na navedbe delavca.

ODLOČANJE NA SEJI DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet delovne organizacije mora odločiti o zahtevi delavca v 30 dneh od dneva, ko je bila zahteva podana. Če se o zahtevi doseže pismeni sporazum ima ta sporazum moč izvršilnega naslova, kar pomeni, da ga je mogoče izvršiti, tako kakor je bil sprejet. Ko se obravnava njegova zahteva, ima delavec pravico biti prisoten na seji delavskega sveta in se izjaviti o dejstvih, ki so pomembna za odločanje, nima pa pravice biti prisoten, ko delavski svet o njegovi zahtevi glasuje.

Preden delavski svet odloči je dolžan, da si priskrbi mnenje sindikata. Sindikat lahko v postopku o zahtevi za varstvo pravic delavca tudi zastopa, lahko pa tudi sam začne postopek kadar gre za varstvo samoupravne pravice, tudi če delavec to odkloni.

Odločitev delavskega sveta o zahtevku je v delovni organizaciji dokončna. Zoper odločbo delavskega sveta ni mogoče zahtevati varstva pravic (ni pritožbe), kadar delavski svet odloča na drugi stopnji. Če pa delavski svet odloča na prvi stopnji je zoper takšno odločbo možno podati zahtevek za varstvo pravic. V tem primeru mora delavski svet ponovno proučiti svoj sklep, kakor smo že omenili.

Delavski svet je dolžan o zadevi odločiti in delavca pismeno obvestiti o svoji odločitvi z obrazloženo odločbo s poukom o pravnem sredstvu. To mora storiti v 30 dneh.

Neizvršitev te obveznosti pomeni kršitev samoupravnih dolžnosti, lahko pa tudi disciplinsko odgovornost odgovorne osebe. Če delavski svet te obveznosti ne izpolni, lahko delavec vložiti neposredno predlog za varstvo pravic na sodišče združenega dela.

ODLOČITVE DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet na seji lahko:

1. Zavrže zahtevo kot prepozno vloženo. To stori delavski svet v primeru, če delavec zamudi 30 dnevni rok, ki se šteje od dneva prejema odločbe ali od dneva ko je delavec zvedel za kršitev svoje pravice. To pa ne velja v primeru, da delavec uveljavlja denarno terjatev. Takrat mora delavski svet odločiti po zahtevku, čeprav delavec vložil zahtevo po preteku 30 dnevne roka, vendar pa v okviru zastaralnega roka določenega za zastaranje terjatve, ki znaša za vsako vrsto terjatev drugačen čas.

2. Zavrže zahtevo kot nedovoljeno, ker je ni vložila upravičena oseba ali ker je bila zahteva že rešena z dokončno ali pravnomočno odločbo oziroma sodbo. Pri tem je treba poudariti, da lahko poda zahtevo za varstvo pravic poleg prizadetega delavca in njegovega zakonitega zastopnika tudi sindikat.

3. Zavrže zahtevo kot neutemeljeno, ker so delavčeve navedbe s katerimi je izpodbijal prvostopno odločbo, izkazane kot neresnične oziroma neutemeljene. Zavržitvijo zahtev delavski svet potrdi odločbo prvostopnega organa ali odločbo, ki jo je sam sprejel na prvi stopnji.

4. Ugodi, v celoti ali deloma delavčevi zahtevi za varstvo pravic in v celoti ali deloma razveljavi izpodbijano odločbo. Pri tem lahko delavski svet o zadevi dokončno odloči ali pa le razveljavi prvostopno odločbo in zadevo vrne organu, ki je odločal na prvi stopnji, v ponovno odločanje.

SODELOVANJE SINDIKATA

Povedali smo že, da sindikat lahko zastopa delavca pri zahtevi za varstvo pravic na delavčevu zahtevo ali z njegovo privolitvijo. Sindikat pa lahko sam zahteva varstvo delavčeve pravice v lastnem imenu tudi če delavec ne začne postopka za varstvo pravic in tudi če odkloni, da bi ga sindikat zastopal. To možnost ki temelji na 183. členu zakona o delovnih razmerjih, delavci in še posebno sindikat do sedaj praktično niso nikoli izkoristili. Tudi sicer se je sindikat omejeval le na to, da je o zahtevi za varstvo pravic dal svoje mnenje. Mislim, da je naloga nas vseh in še posebno sindikata, da se bori za pravice delavcev, saj sodelovanje sindikata v postopku pomeni le uveljavljanje interesov posameznega delavca, posebno še ker sindikat pri urejanju spornega razmerja zastopa tudi ogroženi interes drugih delavcev, ki je v nasprotju z interesi posameznika.

ZASTOPANJE DELAVCA

Delavec ima lahko pri uveljavljanju svojih pravic zastopnika. V delovni organizaciji lahko delavca zastopa vsak, ki je opra-

vilno sposoben, oseba, ki ima pravosodni izpit in predstavnik sindikata. Delavcu torej ni treba priti na sejo delavskega sveta, čeprav ima to pravico, da bi obrazložil svojo zahtevo, ampak lahko namesto njega to opravi njegov zastopnik. Pri tem mora zastopnik imeti pisмено pooblastilo. Delavci se bodo te možnosti poslužili zlasti kadar zaradi službene ali bolezenske odsotnosti ne bodo mogli priti na sejo delavskega sveta.

Prav tako je priporočljivo, da si delavec vzame zastopnika, ki zaradi strokovnosti lahko lažje in bolj strokovno zastopa njegove pravice tudi če se sam udeleži seje delavskega sveta. V praksi pa je zaradi zastopnikov delavcev že prišlo do določenih težav. Razne birokratske strukture, ki jim je samoupravljanje tuje, so že očitale zastopnikom in delavcem, ki so bili zastopani, da na delavskem svetu že ne potrebujemo advokatov, ki bi branili pravice delavcev. Seveda se s takšno miselnostjo ne moremo strinjati in priporočamo vsem delavcem, da v postopku z zahtevo za varstvo pravic vzamejo svojega zastopnika, ki bo lažje in bolj strokovno branil njihove pravice.

IZVRŠITEV PRVOSTOPNEGA SKLEPA

Delavčeva zahteva za varstvo pravic zadrži izvršitev sklepa do dokončne odločitve o njegovih pravicah. To je pomembno določilo člena 184 zakona o delovnih razmerjih, ki preprečuje, da bi se zaradi morebitnega nepravilnega ali nezakonitega sklepa delavcu delala škoda. To določilo pa ima tudi izjeme. Delavčeva zahteva za varstvo pravic ne zadrži izvršitev sklepa:

- s katerim se določa osebni dohodek;
- s katerim je delavec začasno odstranjen z dela ali iz delovne organizacije;
- ki delavcu nalaga, da zaradi izjemnih okoliščin v delovni organizaciji začasno opravlja druga dela oziroma naloge;
- s katerim se delavcu nalaga delo preko polnega delovnega časa v skladu z zakonom.

V tem primeru gre očitno za varovanje širših družbenih interesov in se predpostavlja, da bi z neizvršitvijo sklepa delovni organizaciji nastala večja škoda od tiste, ki jo trpi delavec.

Kdaj na sodišče?

Če delavec ni zadovoljen z odločitvijo delavskega sveta ali če delavski svet ne odloči v 30 dneh od vložitve zahteve, ima delavec v nadaljnjih 30 dneh pravico zahtevati varstvo pravic pri sodišču združenega dela. Predlog za varstvo pravic lahko delavec poda pri sodišču združenega dela pisмено v 4 izvodih ali ustno na zapisnik. Predlog ni vezan na nikakršno obliko in zadostuje, da vsebuje dovolj podatkov na podlagi katerih sodišče lahko ugotovi kdo so udeleženci in v čem je sporno razmerje. Pismeno na zapisnik lahko delavec poda predlog pri sodišču združenega dela v Ljubljani, Celovška 185, ki je pristojno za odločanje o zahtevkih zoper našo delovno organizacijo. Predloge na zapisnik sprejema sodišče združenega dela v Ljubljani vsako sredo od 8. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Tudi pred sodiščem združenega dela si delavec lahko vzame zastopnika, ki je lahko v tem primeru vsak, ki je opravilno sposoben predvsem pa odvetnik.

Varstvo pri sodišču združenega dela pa ne more zahtevati delavec, ki se ni prej obrnil na delavski svet v delovni organizaciji, razen če uveljavlja denarno terjatev. Takšnega predloga pa sodišče kljub temu ne zavrne, temveč mora predlog odstopiti pristojnemu organu v delovni organizaciji. Pri tem se šteje dan, ko je sodišče prejelo predlog za dan, ko je delavec vložil zahtevo za varstvo pravic pri pristojnem organu v delovni organizaciji. S tem praktično pride le do tega da se sporno razmerje pozneje reši. Ko sodišče odstopi predlog pristojnemu organu v delovni organizaciji, nadaljnji postopek v zvezi z zahtevo za varstvo pravic vložil direktno pri delavskem svetu delovne organizacije.

Milana Kaplja, dipl. iur.

(Povzeto po glasilu »Predilec«, Predilnica Litija)

Tisoč delavcev - sodelavcev

Mnenja in odmevi

Delo v kontroli TOZD 2 — avtomatska proizvodnja, ni lahko

Mogoče se bo kdo vprašal, kaj me je pripeljalo do pisanja tega članka. Preprosto sem se odločil zato, ker se o kontroli TOZD 2 zelo malo piše, obenem pa je njeno delo zelo velikega pomena za celotno delovno organizacijo.

četrtnina dnevov takšnih, ki bi se jih lahko nekateri odpovedali in si prihranili korišćenje staleža, to so: rahli prehladi, minimalne poškodbe, nekaj je pa tudi tistih subjektivnega značaja. Dovolj pove že tisti primer: »Če mi ne date dopusta, grem pa v bolniško!« To sem tudi sam doživel. Imeli smo nočno izmeno in pri ugotavljanju zasedbe delavk na hladilnih pečeh sem ugo-

Delo pri kontroli izdelkov — natančno in odgovorno

Pretežno se delo odvija v 4-izmenskem časovnem turnusu, kar pa mnogim ženam-materam povzroča zelo velike probleme. Poleg naporenega večzemskega dela mora skrbeti še za dom in družino, saj je na žalost še veliko moških, ki s časopisom v roki čakajo na kosilo.

Precej je zaposlenih tudi mladih delavk, predvsem iz ostalih republik, ki se morajo v delovno okolje šele vživeti, saj so spremenile življenjsko okolje, dostikrat pa težko razumejo, kaj hiter tempo dela zahteva od pregledalk v kontroli, da mora biti kar najbolj stroga do izdelka, da le-ta kvaliteten najde pot na tržišče in seveda odraža tudi sliko naše delovne organizacije. Prav je, da bi se vse starejše delavke, ki so izkušene in dobro poznajo svoje delo, še bolj zavzele za pomoč in vzgojo svojih mlajših sodelavk. V skupnem sodelovanju se kažejo tudi uspehi pri delu.

Prav poseben problem v obratu, kjer delam, je bolniški stalež, ki je še naprej zelo kritičen. Na izmeni, ki jo vodim je bilo v času od 1. januarja do 26. maja 1980 korišćenih že 545 dni bolniškega staleža, če to razporedimo v dneve, bi bilo lahko pet pregledalk od januarja do konca maja doma. Ko gledam te podatke, mi ni vseeno, ker vem, da je od teh 545 dni minimalno

tožil, da manjkata dve pregledalki, ki sta prejšnji dan zahtevali dopust, pa ga nista dobili. Obe sta šli k zdravniku in dobili bolniški stalež.

Eden od večjih problemov v kontroli TOZD 2 je tudi odvoz steklenih izdelkov iz obrata. Tu bodo potrebne korenite spremembe, da se bo stanje izboljšalo do take mere, da se bo odvoz kontinuirano odvijal. To bi bilo mogoče doseči predvsem z uvedbo 4-izmenskega dela tudi za viličarje in delavce pri primopredaji izdelkov.

In ob koncu, vsemu temu na rob — stanovanjska problematika naših delavcev. Stanovanjska vprašanja se razrešujejo prepočasno, ne samo glede novih, ampak tudi starih stanovanj. Posebno so v stiski stanovalci samskih domov, ki bi si radi ustvarili družino, pa je tudi primeren starih stanovanj zelo malo na razpolago, sploh glede na potrebe. Tudi v samskih domovih bi morali še marsikaj izboljšati. Vedeti namreč moramo, da zadovoljstvo in veselje do dela pogojujejo tudi ostale urejene razmere, predvsem pa zagotovljen in varen dom.

Vinko Brglez

Drugovi moji

Došli smo ovde bratstvo kovat,
da svaki svakom bude brat,
došli smo ovde, drugovi dragi,
svojoj zemlji doprinos dat.

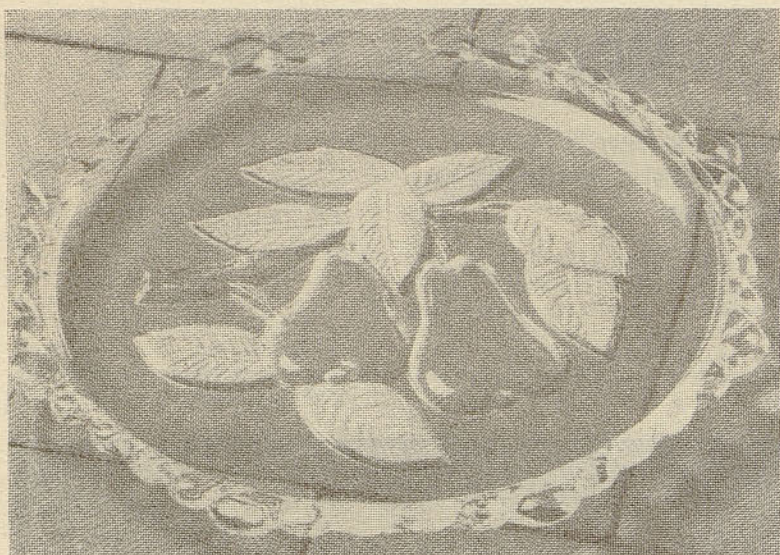
Zato moramo ko jedan biti
jedinstveni, složni i spremni na sve...
Nikakav razor i svađa
među nama biti ne sme.

Moramo graditi i nastavljati
našeg dragog Tita delo
i svakog dana napred koračati
dignutog čela — ponosno i smelo.

Neka nam ova zakletva bude
što smo je dali heroju Titu,
moramo čuvati bratstvo i jedinstvo,
uvek jedinstveni i složni biti.

Vojak Halil Spahić

Frankfurtski

Slika 1

Frankfurtski sejem pomeni za strokovne ljudi višek in ob enem celoten pregled ponudb na področju stekla, porcelana, daril in spominkov. Frankfurt je orientacija po svetovnem tržišču in zbirna slika različnih razvojnih tendenc.

Na letošnjem sejmu je razstavljaljo 2850 razstavljalcev iz vsega sveta, sejem pa je obiskalo 70.000 ljudi — spet iz vseh kontinentov. Se eno značilnost, ki se je odrazila na sejmu, je potrebno omeniti: s stalno rastočim življenjskim standardom in

večjimi zahtevami potrošnikov v svetu raste tudi potreba po vedno kvalitetnejših izdelkih.

Predstavniki Steklarne Hrastnik smo si ogledali predvsem razstavne prostore v Messehaus West in v paviljonu 6. V teh prostorih je koncentrirano steklo — pogrnjena miza in delno tudi svetila. Sicer pa so vtisi naslednji:

1. Ponudba gre nezadržno naprej — v ideji in kvaliteti. Od spomladanskega sejma je minilo samo 6 mesecev, pa vendar je

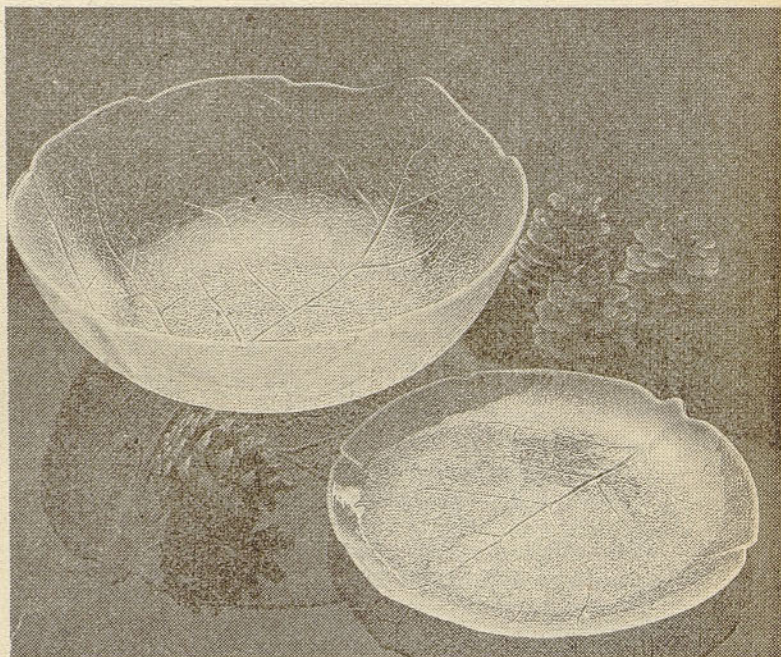
Slika 3

dobri del razstavljalcev že pripravil nove serije izdelkov (na primer — slika 1 Walther Glas — serija Toscana). O pasivnosti, pa najsi bo pogojena z energetske krizo ali s kakšnim drugim razlogom, tu ne more biti govora.

2. Programi, serije in posamezni izdelki so obvezno naravnani v smeri daril; gre za zaključene komplete v ustrezni embalaži in ob primerni ekonomski propagandi. Izdelki, serije dobivajo imena, postajajo skorajda subjekti. Cilj je samo eden: priteg-

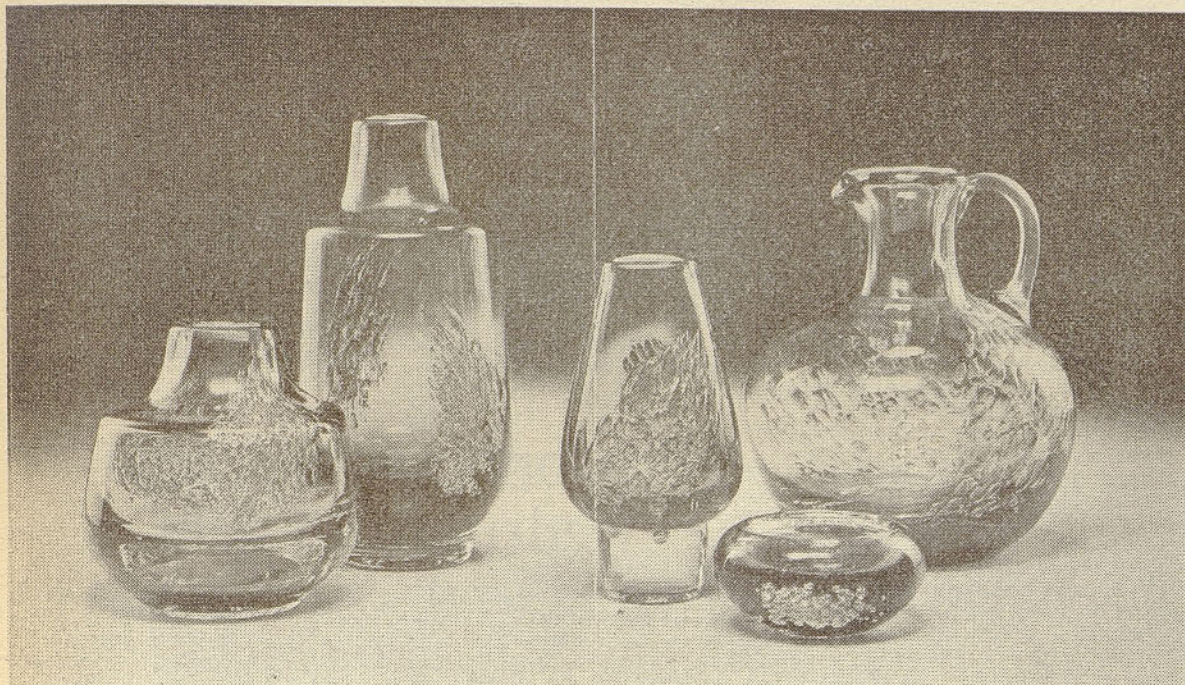

Slika 2

Slika 4

jesenski sejem 1980

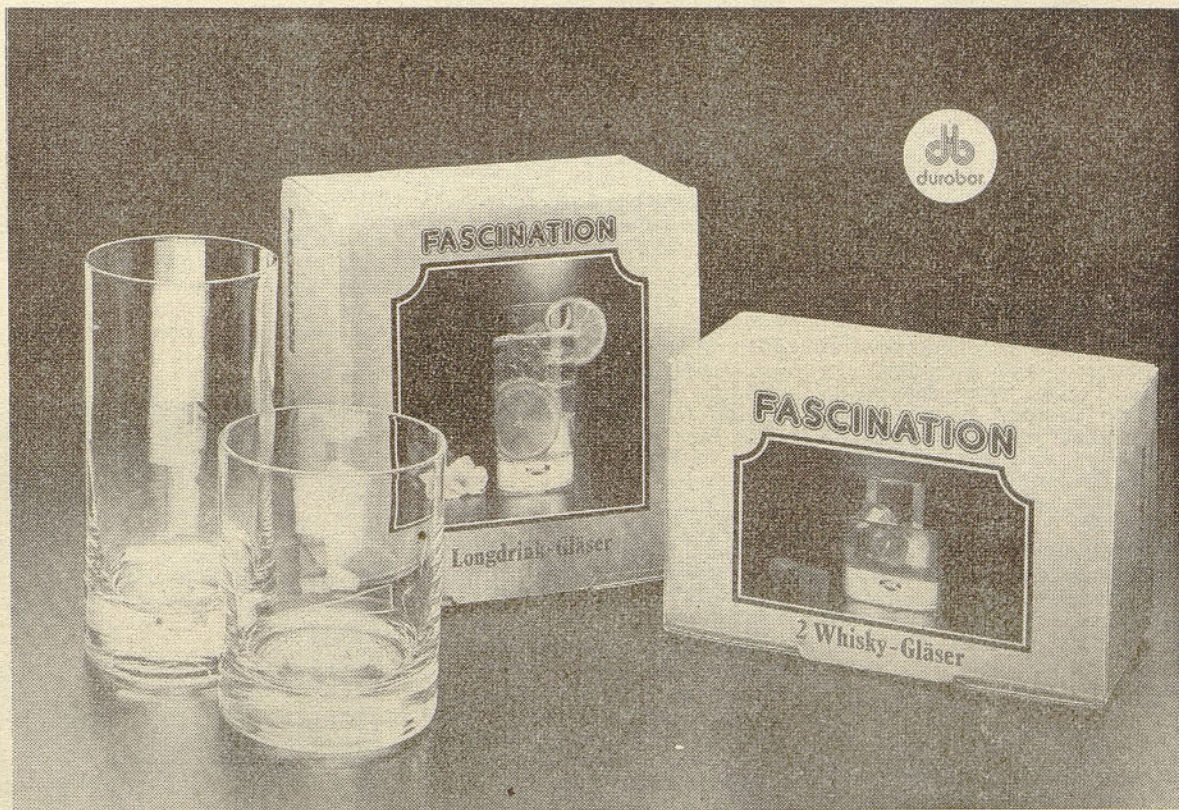
Slika 5

ni pozornost potrošnika in doseči ustrezno prodajo (slika 2, 3).

3. Kot detajl obdelave steklenih izdelkov so še vedno aktualne puncirane površine in izdelki nepravilnih oblik ter seveda določeni barvni poudarki (poslikava z barvo, slika 4).

4. Posebna zanimivost je v tem, da nekatere velike steklarne, ki jih poznamo predvsem na področju avtomatske proizvodnje, posvečajo posebno skrb določenim kvalitetnim programom s področja ročne in polavtomatske proizvodnje. Primeri: Die Glas-Schatule (Vebe Glas), Crystallerie Zwiesel (Schott-Zwiesel) itd. (slika 5).

5. Področje embalaže je predmet posebnega pomena: Če izdelek že sam po sebi ne poseže v središče pozornosti, poskrbi za to embalaža. Pomanjkanja idej ali tehničnih možnosti izvedb se tu zagotovo ni bati (slika 6).

Slika 6

6. Posebna pozornost je veljala steklu kot materialu. V priložnostni publikaciji je na primer tovarna Bormioli osvetlila vidike uporabe stekla v prehranbeni in farmacevtski industriji.

Podani so nekateri glavni poudarki letošnjega frankfurtskega sejma. Dovolj je stvari, ki so vredne premisleka. Čeprav je izulorno misliti, da lahko Steklarna Hrastnik sledi tempu, ki je na tem sejmu prisoten, pa je na drugi strani res, da vse premalo delamo na tem področju. Dokler gre za nastopanje na domačem trgu, se to še nekako tolerira, vse težje pa bo ujeti korak s konkurenco v svetu. Vsak obisk takega sejma je, če ne drugega, vsaj resno opozorilo, da gre razvoj samo naprej. Tiste, ki tega ne upoštevajo, čakajo slej ko prej neprijetna presenečenja. Alojz Marcen

ŠTIPENDISTI V NOVEM ŠOLSKEM LETU

Začelo se je novo šolsko leto. V srednješolskih klopih in v predavalnicah fakultet je na rednem šolanju trenutno 15 naših študentov.

Na ekonomski srednji šoli:
— Laznik Darja, Holešek Milica, Kovač Jože, Selič Julita, Aškerc Romana, Haberl Andreja, Povše Marjana, Povše Frida, Čadež Edita in Tovornik Danijela.

Na tehnični srednji šoli:

— Žveplan Vera (smer kemija), Hodžič Amir (elektro smer), Leskovšek Alenka (šola za oblikovanje, smer grafika).

Na ekonomski fakulteti:

— Krneta Dragica in Draksler Metka.

Vrednost točke za izračunavanje štipendije je 3,26, v letu 1981 pa se v skladu s samoupravnim sporazumom o štipendiranju izvrši revalorizacija na osnovi povečanja povprečnega osebnega dohodka za minulo leto.

Štipendija je odvisna od učnega uspeha in znaša:

— zadosten uspeh	1.141 din
— dober uspeh	1.304 din
— prav dober uspeh	1.467 din
— odličen uspeh	1.630 din

Najnižja kadrovska štipendija za študente znaša 1.141 din. Za 650 točk glede na dosežene ocene znaša 2.119 din, za 750 točk 2.445 din in za 850 točk 2.771 din.

IZ DELOVNE SREDINE

Pogovarjali smo se s telefonistko v naši delovni organizaciji, Alojzijo Bastič

Tokrat sem se odločila, da na delovnem mestu obiščem našo telefonistko Alojzijo Bastič. V majhni sobici v gradu se vsak dan znova odvija njeno delo, ko vrti telefonske številke in izpolnjuje naročila. Ves delovni čas. Telefon nenehno zvonji ali pa sama kliče druge številke. Marsikaj ni tako, kot bi si želela, z dosti stvarmi tudi mnogi iz naše delovne sredine niso zadovoljni. Toda, ali imajo prav?

Alojzija opravlja delo telefonistke od decembra leta 1977, komor je bila premeščena zaradi ocenitve pred invalidsko komisijo. Fizičen napor dela, ki ga je opravljala poprej, je nadomestil psihičen pritisk. In le-to človek ob koncu delovnega dne dostikrat huje občuti, saj se utrujenosti kaj rado pridruži še razočaranje.

Ko kličejo številko 11 — našo telefonsko centralo, nekateri izmed nas kaj radi pozabijo, da se oglasi na drugi strani sodelavka, ki nima opravka le z enim izmed nas in njegovimi željami, ampak sprejme dnevno kar precejšnje število pozivov. In največje razočaranje, ki pa jih verjetno lahko našteje celo nekaj dnevno, je vsekakor nestrpnost:

— ki je vstal z levo nogo, je jezen na cel svet in misli, da lahko svoje izbruhe izkriči, ko zavrti številko 11;

— ki želi pogovor oziroma sploh ne ve, kako se točno imenuje firma, ki jo želi, a zvezo bi rad dobil takoj, ne glede na to, da je zasedenost linij pa tudi ostale želje velika;

— ki povrh vsega kliče zato, da bi zadovoljil svoje čisto zasebne potrebe.

Da, najbolj boli prav ta odnos. Ob tem, ko mnogi hočejo zeleno zvezo »hitro in takoj«, naj naštejemo nekaj podatkov:

Dnevno sprejme telefonistka okrog 100 in več pozivov naših delavcev, ki bi radi telefonirali izven delovne organizacije. Od

tega jih je več kot polovica za druge omrežne skupine, ki jih ni ravno enostavno priklicati. Najteže kliče Alojzija kraje iz omrežne skupine 068, 062 in 063 (Novo mesto, Maribor in Celje). Število pogovorov naraste zlasti v mesecih pred dopusti — april, maj, junij — in ob koncu leta, v oktobru, novembru in decembru.

V Steklarni imamo 100 internih števil, od tega je še precej telefonov dvojnih, tako da se ta številka poveča še za kakšnih 20. Telefonistka ima na razpolago sedem telefonskih linij, ki pa so zasedene, če veže zunanji pogovor, ali če kdo uporabi še direktno linijo in kliče brez posredovanja centrale. Tako ji dostikrat preostane le nekaj linij, da opravlja svoje delo. Pri tem pa mora letošnje leto sama neposredno klicati tudi v tujino, medtem ko je prej takšne pogovore naročila preko centrale v Ljubljani. Najpogosteje posreduje telefonske razgovore z Nemčijo, Avstrijo, Švico in Francijo, pa tudi z ostalimi državami, odvisno od potreb naših služb, razen Italije, Sovjetske zveze in ZDA, za kar pa je potrebno še posredovanje centrale. In ob tem naj dodam tudi odgovor tistim, ki imajo pripombo, da morajo včasih zelo dolgo čakati, da se na klic telefonistka oglasi. Povedala mi je, da so telefonske številke za tujino dolge — tudi 13 do 16 števil, vsebujejo in vmes, ko to številko vrti, se ne more oglašiti še na interni klic, saj bi morala potem znova začeti od začetka oziroma takšne številke ne bi mogla nikoli priklicati.

Delo telefonistke ne pomeni le sedeti pri telefonu, odgovoriti na poziv in vrteti številke. Kar precej števil mora poznati na pamet, če si hoče olajšati delo, saj ob tako številnih klicih ni dosti časa za iskanje po telefonskem imeniku. Zaradi obilice dela je bolje, da pozna na pamet, pod katero omrežno skupino spada kakšna številka. Le-te se vsako leto za določene kraje ali organizacije tudi spreminjajo, kar je potrebno pri njenem delu upoštevati.

Delo terja dobršno mero potrpežljivosti, zaradi odnosa nekaterih neučakanih ali celo nevljudnih pa tudi močne živce. Dostikrat pride prav tudi iznajdljivost, saj mora v imeniku poiskati številko organizacije, za katero je tudi naročnik kot ime povedal le nekaj približnega. In potrebno je večino tistih, ki naročijo telefonski pogovor, poznati po glasu, kdo so in katero interno številko imajo. Dostikrat ali celo pretežno se sliši le: »Daj mi številko tointola!« ali »Tointo številko prosim«. Se preden utegne vprašati, za koga, je zveza največkrat prekinjena. Tudi, ko sprejema zunanje telefonske pogovore, mora hitro reagirati in vedeti, kateri telefonski pogovor vezati na eno od 100 internih števil, posebno če tisti, ki kliče, pove le to, da bi želel o neki stvari govoriti z nekom in ne ve kdo bi bil ta tovariš. In navsezadnje, če nekdo želi delavca iz naše DO, pa le-tega zaradi nje-

govega dela ni v pisarni, mora vedeti, kje vse se še ponavadi zadržuje in ga poskusiti priklicati. Prav posrečeni so tudi tisti izmed nas, ki pogovor naročijo, potem pa nanj pozabijo. In ko je zveza tu, njih ni nikjer najti. Ob vsem tem mora telefonistka voditi še evidenco realiziranih pogovorov.

In najbolj motijo zasebni pogovori. Ne samo zato, ker so zasebni. Tisti, ki imajo takšne želje so dostikrat najbolj nestrpni, jezljivi in vzkipljivi ter neučakani. In dosti je tudi takšnih, ki niti minimalnega zneska za zasebni pogovor ne poravnajo.

Zavedati bi se namreč morali, da zasebni pogovori ne spadajo v delovno organizacijo, če pa so še potrebni, potem upoštevajmo, da imajo prednost pred njimi službene potrebe.

In kaj si želi ob vsem tem Alojzija: »V stikih z naročniki pogovorov si želim le topel človeški odnos in kanček potrpežljivosti. Mnogo je v enem delovnem dnevu želja, zahtev in vsem naenkrat ne morem ustreči. Razpon med željami, potrebami in možnostmi, s katerimi razpolagam v centrali, je velik.«

Da bi se ji uresničila ta skromna želja, ji želimo tudi mi.

Jasna Rižner

Posebno varstvo žena v združenem delu

Določila zvezne ustave določajo med drugim tudi to, da ženske uživajo pri delu posebno varstvo. Zakon o združenem delu določa, da so delavci v TOZD dolžni urediti v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v TOZD posebno varstvo žensk.

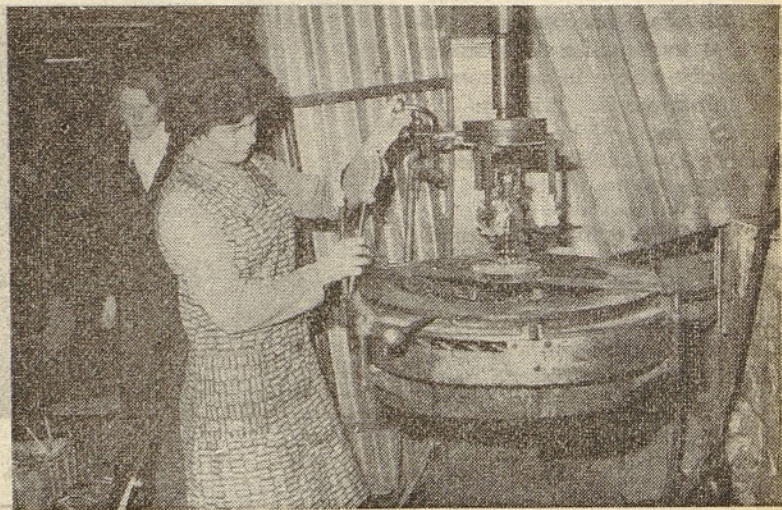
Smiselnost posebnega varstva žensk je v našem ustavnem in pravnem sistemu — varstvo ženske kot nosilke pomembne družbene funkcije, funkcije materinstva. To posebno varstvo ne temelji na spolu, kar je treba posebej poudariti, saj je taka miselnost ponekod še vedno prisotna. Iz tega tudi izhaja, da posebnega varstva žena ni mogoče ločeno obravnavati od varstva delavcev nasploh, temveč kot sestavni del tega varstva.

To so zlasti dela, kjer prihaja do stalnega in močnejšega stresa telesa in daljšega pritiska na telo, dela s trupenimi in zdravju škodljivimi snovi, dela, ki so škodljiva glede na ekološke razmere, dela pri katerih je potrebno prenašati bremena nad 7 kg.

Nosečnice po dopoljenem 4. mesecu nosečnosti se ne smejo razporediti na dela, ki se opravljajo v prisiljenem oziroma stoječem položaju, dela na strojih, ki se poganjajo z nogo.

Matere, ki dojijo, ne smejo delati z odprtimi viri sevanj.

Po zakonu o delovnih razmerjih je treba nosečnice, ki so pri delih, ki so jim prepovedana, razporediti na drugo ustrezno delo in pri tem ne smejo imeti manjšega osebne dohodka kot na prejšnjem (svojem) delu.

V nadaljevanju podajamo nekatera določila, ki jih je potrebno pri ženah glede na njihovo funkcijo materinstva upoštevati.

Varstvo delavk v času nosečnosti

Delavke so upravičene do posebnega varstva pri delu, ki ga zahteva njihova funkcija materinstva. Izvršni svet SRS je v letu 1976 izdal uredbo o delih, na katera ni mogoče razporediti nosečnic.

Nočno delo

Absolutna prepoved opravljanja nočnega dela in nadurnega dela velja za nosečnico in delavko, ki ima do 1 leta starega otroka.

Delavka, ki ima otroka starega od enega do treh let starosti, lahko opravlja nadurno in nočno delo samo, če da svoje predhodno soglasje (126. člen zakona o delovnih razmerjih).

(Nadaljevanje na 11. strani)

Novi učenci

Tudi za šolsko leto 1980/81 je naša delovna organizacija razpisala prosta učna mesta. S predstavitvijo prostih učnih mest smo informirali učence obeh hrastniških šol, prav tako pa tudi šole v občini Ormož in Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer.

Glede na potrebe so bila razpisana naslednja učna mesta:

TOZD 1 — ročna in polavtomatska predelava steklene mase:

- 4 ključavničarji,
- 5 ročnih pihalcev,
- 15 priučitev na polavtomatu.

TOZD 2 — avtomatska predelava steklene mase:

- 10 ključavničarjev.

TOZD 4 — orodjarna s strugarско-cizelersko delavnico:

- 10 cizelerjev,
- 2 strugarja,
- 1 orodjar.

TOZD 5 — energetika s ključavničarsko delavnico:

- 4 ključavničarje,
- 2 varilca,
- 1 klepar,
- 1 vodovodni instalater,
- 1 modelar,
- 1 lesostrugar,
- 3 obrtni električarji,
- 2 elektromehaničarji.

Skupaj to pomeni 62 prostih mest.

Poudariti je potrebno, da je bila generacija otrok, ki so končali osemletno šolanje, v Hrastniku zelo šibka. Skupaj je šolo zapustilo 134 učencev, ali 65 dečkov in 69 deklic. Poklicne cilje letošnje osnovnošolske generacije je bilo razbrati iz podatkov; ki kažejo, da se jih je od 134 odločilo 43 za poklicne šole ali 32%. Nasprotno pa se je za tiste poklice, po katerih smo izrazili potrebo tudi mi prijavilo le 27 učencev. Delovne organizacije v Hrastniku pa so skupno razpisale 133 prostih učnih mest, torej za enega manj, kot je skupaj učencev, ki so končali 8. razred, razpisana delovna mesta pa so bila predvsem za poklice, v katerih se pretežno pojavljajo moški.

Takšno stanje se že nekaj let ponavlja in s tem tudi vedno enaki problemi, ko ne moremo zadovoljiti svojih potreb in se srečujemo s pomanjkanjem določenih profilov delavcev. Zato se je naša služba odločila, da skupaj s službo za poklicno usmerjanje organiziramo pridobitev učencev. Zato smo naš razpis objavili tudi preko samoupravne skupnosti za zaposlovanje in našega glasila, že pred zimskimi počitnicami. Poklicni svetovalci na šoli so skupaj s poklicnim svetovalcem na skupnosti za zaposlovanje odredili proste ure, kjer so lahko predstavniki posameznih delovnih organizacij predstavili svojo delovno organizacijo. Prav tako smo osmošolcem omogočili ekskurzije v tovarno, kar naj bi vplivalo in olajšalo njihovo odločitev za poklic. Poleg akcije v Hrastniku, kjer smo imeli uspeh, smo se polno angažirali tudi na področju mursko-soboške regije ter občine Ormož. To področje je v Sloveniji še eno od tistih, kjer se srečujejo s precejšnjim problemom brezposelnosti in sicer nad republiškim povprečjem.

Začetni razgovori na regijski samoupravni skupnosti za zaposlovanje, pa tudi na občinskih, niso bili ravno enostavni. Nekateri izmed nas namreč še vedno živijo v prepričanju, da tisti, ki so brezposelni ob ponudbi zaposlitve v drugem kraju, kar letijo v ta kraj in da jim je bistvena samo zaposlitev. Upoštevati je treba namreč to, da imajo več uspeha predstavniki tistih OZD, ki pridobivajo kader in lahko poleg zaposlitve nudijo še urejeno šolanje, internatsko oskrbo, pedagoški in drugi dnevni nadzor in pogodbo.

Naša potovanja in prizadevanja niso bila zaman. Res smo za sedaj pridobili le štiri učence za učenje v kovinski stroki in šest za priučitev. Vedeti pa moramo, da je bistvo v tem, da smo se kot delovna organizacija prvič predstavili na tem področju.

Glede na število učencev, ki jih sedaj imamo, bi morali pristojni organi vprašanjem v zvezi z njimi posvetiti vsaj toliko časa, prostora in pripravljenosti, kot ga posvečamo drugim vprašanjem, na primer proizvodnim. Nad temi učenci in sploh stanovalci v samostojnih domovih je potrebno imeti stalen pregled, njihove probleme je treba sproti reševati, prav tako pa bi se morali zavedati tudi nujnosti formiranja in organiziranja službe izobraževanja, saj nam to nalaga ne le nov zakon o usmerjenem izobraževanju, temveč tudi potrebe zaposlenih, kar pa je v korist in potrebo celotni delovni organizaciji in njenim uspehom. Takšen pravilen odnos in bolj organizirano delo na tem področju bi pripomoglo tudi k temu, da bi končno lahko postopoma popravili revno sliko kvalifikacijske strukture, kot jo imamo sedaj. Izobraževanje delavcev pa bi se vsekakor odražalo tudi v večji produktivnosti, kvalitetnejših družbenih in samoupravnih odnosih.

In na koncu kot zaključek vsem nam:

Spoznati bi morali in se zavedati, da zaposlujemo in imamo mlade učence in mlade delovne ljudi, ki živijo neorganizirano, brez osnovnega, kaj šele pedagoškega nadzora. Dozdaj smo se tega problema lotili samo s »papirnati rešitvami« ali pa sploh ne. Preveč je tistih, ki jim je bistvo, da stroj dela, da je delavec na delovnem mestu, da ima na primer odnašalce.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi prevečkrat pozabljajo, da jim to področje ne bi smelo biti zadnja briga in da se te stvari ne rešujejo kot same po sebi umevne.

Alojz Janežič

Saj ni res - pa je

STANOVANJSKI KLJUČI PRED ROKOM, tako smo prebrali prejšnji mesec v dnevnem časopisu. Toda oprostite, to ne velja za našo občino, ampak se je to zgodilo v Trbovljah. Pa se človek brž zamisli. Ob številnih razpravah in ugotovitvah, ki so že kar prepogoste: da se gradbeni material draži, da ni gradbenega materiala, da niso bili pravočasno izdelani projekti, da je teren zahteven, da... in še in še, ki so postali že kar nepogrešljiv izgovor — zvedo zdaj nekaj tako neverjetnega, le da tega ne bomo deležni. Izvajalci gradbenih del v trboveljski občini — skoraj izključno GIP Beton TOZD Operativa Zasavje, predajajo stanovanjske objekte pred rokom. Tako hitro sta bili zgrajeni stolpnici na Njivi, v drugo so se srečni stanovalci lahko vselili kar 20 dni pred rokom. Tri mesece pred iztekom zastavljenega roka pa so v Samoupravni stanovanjski skupnosti Trbovlje razdelili nosilec stanovanjske pravice že 545 ključev. Trenutno so v gradnji še 3 stanovanjski objekti in če bodo zgrajeni do konca leta, bodo v trboveljski občini presegli srednjeročno predvidevanja za okrog 7%.

Ob pogledu na stanovanjski objekt, ki ga hrastniški gradbinci gradijo na Dolu, in ob podobnih izkušnjah iz minulih let v Hrastniku bi si človek, ki nestrno čaka na tako potrebno stanovanje želel, da bi objekte vsaj do roka dokončali. Stolpnica na Dolu pa je glede izvajanja gradbenih del sploh nekaj posebnega. Verjetno si v Hrastniku prizadevajo, da bi imeli svojevrsten rekord: stanovanjski objekt, ki smo ga zelo dolgo gradili. Prvem srečnemu spoznanju tistih, ki so dobili odločbe za solidarnostno stanovanje v tej hiši, se je kmalu pridružilo še razočaranje, ko so opazili, za kakšno stanovanje sploh gre. Majhna so, če pa bi bil človek že zadovoljen s kvadraturami, ga mine ob razporeditvi prostorov.

Vsepopovsod trdimo in učimo ter vzgajamo, da mora imeti družina primeren prostor, v katerem normalno opravlja svoje funkcije in v katerem se odvija življenje. Založbe nam vsepopovsod ponujajo drage knjige o opremljanju stanovanja. Če bi hoteli uresničiti te ideje, kot

nam strokovnjaki pišejo in rišejo, bi potrebovali telovadnico. V šoli, v knjigah, na predavanjih, vsepopovsod, poudarjamo, da mora imeti otrok svoj prostor v stanovanju: za igre, učenje, spanje, počitek. Jasnno je, da tega niti dobitniki stanovanj na Dolu, pa tudi nekatere generacije stanovalcev pred njimi, ne morejo uresničiti. Arhitekti vedno odkrivajo nekaj novega, da lahko rečejo, da je to in to njihovo delo. Kako pa se bo v njihovi stvaritvi počutila družina, se kot kaže sploh ne vprašajo. Že primerjava stanovanj v objektih 28 na Logu z nekaterimi starejšimi kaže na silno neuporabnost. Ena vrsta teh novih stanovanj meri na primer 60 m², starejša pa z primerjavo 45 m². Toda novo na Logu 28, razen ogromne predsobe in »slovite L kuhinje« ter dveh! balkonov nikakor ne daje pravega zadovoljstva. Ne vem, če je res vse in glavno, da dobi delavec in njegova družina stanovanje. Pomembno bi nam moralo biti tudi, kakšno je to stanovanje. Naj nadaljujem s primerjavo v navedenem primeru. Te 60 kvadratno stanovanje nima otroške sobe (ima pa dva balkona, nekatera manjša stanovanja pa sploh nobenega), 45 kvadratno starejše stanovanje (npr. v Podkrajju) pa ima tudi otroško sobo in vse ostale ustrezne prostore za 2,5 sobono stanovanje. V osnovnih prostorih kot so dnevna soba in spalnica, se ne občuti razlika v kvadraturi med obema stanovanjema.

Seveda ne, saj je namesto teh prostorov povečana (nenormalno) predsoba, in balkoni, pa tudi kuhinjo bi še lahko dodali temu spisku. Vem, da je to samo moje stališče, gotovo pa je še mnogo takšnih, ki bi namesto možnosti kotalkanja po predsobi raje imeli še otroško sobo ali kaj drugega. Toliko analiz in raziskav delamo, zakaj ne bi enkrat analizirali še mnenja stanovalcev v stanovanjskih objektih? Kakšne predloge imajo, kaj jih v stanovanju moti, kaj bi morali izboljšati. Več bi morali graditi po željah tistih, ki bodo v blokkih stanovali, kot pa tistih, ki jih načrtujejo. Ni edino merilo samo število družinskih članov.

Posebno varstvo žena v ZD

(Nadaljevanje z 10. strani)

Delavka-samohranilka, ki ima otroka mlajšega od 7 let, je lahko razporejena na nočno delo samo, če s tem soglaša.

V TOZD so bile posredovane izjave v zvezi s temi določili, ki jo morajo delavke podpisati, da soglašajo z nočnim delom in da imajo tudi urejeno varstvo za otroka v času svoje odsotnosti.

Porodniški dopust

Med nosečnostjo in po porodu ima delavka pravico do nepretrganega porodniškega dopusta 105 dni.

Po preteku nepretrganega porodniškega dopusta ima pravico do porodniškega dopusta še 141 dni ali delati 21 ur na teden tako, da dela praviloma 4 ure na dan do 12. meseca otrokove starosti.

Delavka, ki rodi dvojčke, trojčke ali več živorojenih otrok oziroma težje telesno in duševno prizadetega otroka ima pravico do daljšega porodniškega dopusta.

Če se otrok rodi mrtev ali če umre po rojstvu, ima delavka pravico ostati na porodniškem dopustu le 42 dni od dneva poroda, da se telesno in duševno opomore oziroma okrepi.

KINO PREDSTAVE V HRASTNIKU IN NA DOLU

Kino »DELAVSKI DOM« Hrastnik

- 18.—20. 10. — Amer. eroična komedija: **EROTIČNE AVANTURE KAZANOVE**
Glavne vloge: Tony Curtis, Marisa Berenson, Britt Eckland, Silvia Koscina
Predstave v soboto in nedeljo ob 17. in 19. uri in v ponedeljek ob 19. uri
Film je za mladino do 15. leta neprimeren!
- 22.—23. 10. — Nem. jugoslov.: **SLOVO VELIKEGA POGLARJA**
Glavne vloge: Lex Barker, Pietre Brice
Predstave v sredo ob 17. in 19. uri ter v četrtek ob 19. uri
- 25.—26. 10. — Matineja — ameriški dokumentarni film: **ŽIVALI FILMSKE ZVEZDE**
Predstave v soboto in nedeljo ob 10. uri
- 25.—27. 10. — Ameriški akcijski film: **VRATOLOMNI SUPER KASKADER**
Glavne vloge: Evel Knievel, Gene Kelly, Lauren Houston
Predstave. sobota in nedelja ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek ob 19. uri
(V primeru, da bo v soboto 25. 10. 1980 v Delavskem domu nastop KUD Abrašević, bodo predstave filma v petek 24. 10. 1980 ob 17. in 19. uri)
- 29.—30. 10. — Ameriška kriminalna: **NA NIŠANU OSTROSTRELCA**
Glavne vloge: Gene Hackman, Richard Widmark, Candice Bergen, Mickey Runey
Predstave bodo v sredo ob 17. in 19. uri ter v četrtek ob 19. uri
- 1.—3. 11. — Ameriški akcijski film: **SMOKEY IN BANDIT**
Glavne vloge: Burt Reynolds, Sally Field — dobitnica letošnjega Oskarja
Predstave v soboto in nedeljo ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek ob 19. uri
- 5.—6. 11. Japonski fantastični film: **VOJNA V VSEMIRJU**
Predstave v sredo ob 17. in 19. uri ter v četrtek ob 19. uri
- 8.—11. 11. — Ameriški vestern: **V KLANCU NEVADE**
Glavne vloge: Charles Bronson, Ben Johnson, Jill Ireland
Predstave v soboto in nedeljo ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek ob 19. uri
- 12.—13. 11. — Amer. drama: **VALENTINO** (Biografija o Rudolfu Valentinu)
Glavne vloge: Rudolf Nurajev, Leslie Caron
Predstave v sredo ob 17. in 19. uri in v četrtek ob 19. uri
- 15.—17. 11. — Ameriški akcijski film: **ŠPIJON, KI ME JE LJUBIL** (Nova serija o tajnem agentu 007 — Jamesu Bondu)
Glavna vloga: Roger Moore
Predstave v soboto in nedeljo ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek ob 19. uri
- 15.—16. 11. — Matineja — Ameriška risanka: **POPAJEVE NORČIJE**
Predstave v soboto in nedeljo ob 10. uri

Kino DOL

- 18.—19. 10. — Ameriški vestern: **KAVBOJ EL MACHO**
Predstave v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 17. uri
- 25.—26. 10. — Ameriška kriminalna: **MESTO NEVARNOSTI**
V glavnih vlogah: Burt Reynolds, Catherine Deneuve; režija: Robert Aldrich
Predstave v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 17. uri
26. 10. — **MLADINSKA PREDSTAVA: Ameriški dokumentarni film: ŽIVALI FILMSKE ZVEZDE**
Predstava v nedeljo ob 15. uri
- 1.—2. 11. — Amer. zgodov.: **MANDINGO**
V glavnih vlogah: James Mason, Susan George, Perry King
Predstave v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 17. uri
- 8.—9. 11. — Ital. krim.: **SAM PROTI KLANU**
V glavnih vlogah: Fabio Testi, Vincent Gardenia
Predstave v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 17. uri
- 15.—16. 11. — Franc. komedija: **DIVJAK IZ PARIZA**
V glavnih vlogah: Yves Montand, Catherine Deneuve
Predstave: sobota ob 18. uri in v nedeljo ob 17. uri
16. 11. — **MLADINSKA PREDSTAVA: POPAJEVE NORČIJE**, ameriška risanka
Predstava ob 15. uri
- Priporočamo se za obisk!

KRC »14. oktober« Hrastnik

ZANIMALO VAS BO

Prišli v septembru

TOZD 1 — Gubič Franc, priučitev; Baranja Jože, priučitev; Gergar Jože, priučitev; Svetec Drago, priučitev; Urbanč Jože, priučitev, Antunovič Stjepan, odnašalec; Antunovič Pera, odnašalka stekla; Lopar Mladen, priučitev; Tejič Jelenko, delavec na kanalu; Hohenšek Magdalena, odnašalka stekla; Vančič Dragan, odnašalec stekla; Trailovič Dragiša, odnašalec stekla; Mustajbašič Senaid, priučitev; Bašič Adem, priučitev; Merdanovič Muhamed, delavec na kanalu; Lopar Radenka, odnašalec stekla; Tursumovič Alaga — odnašalec stekla; Jovič Stojan, odnašalec stekla; Jovič Branko, odnašalec stekla; Jeremič Stanko, odnašalec stekla; Lipič Mirjana, odnašalka stekla; Mustajbašič Sakib, odnašalec stekla.

TOZD 2 — Stanič Dragoljub, vzdrž.; Šainovič Anton, vzdrževalec; Čajič Nijaz, vzdrževalec; Pejič Mirko, vzdrževalec; Lazič Drago, vzdrževalec; Simakovič Radojka, kontrolor stekla; Tarevič Enisa, kontrolor stekla; Novak Drago, vzdrževalec; Mehič Halid, strojnik; Suljakovič Vejsil, vzdrževalec; Maksimovič Katica, kontrolor stekla; Kojundžić Ramiza, kontrolor stekla.

TOZD 3 — Ružek Anton, dostavljalec stekla.

TOZD 4 — Pintar Iztok, rezkalec; Rajh Drago, kovinostrugar.

TOZD 5 — Bešič Nusret, modelni mizar; Knez Franjo, obratni električar; Sklander Aleksander, elektromehaničar; Volaj Aleš, ključavničar; Tovornik Matija, delavec težak.

DSSS — Fabjan Zdenka, ekonomist; Urbajs Jelka, pripravnik; Gorenc Marjeta, delavka v kartonaži; Stopinšek Anita, tehnični risar; Hasanović Sejad, delavec v kartonaži; Romih Martina, pripravnik; Dolanc Darinka, delavka v kartonaži; Goranovič Nada, kuharica kave in čistilka jedilnice; Alt Jolanda, prodajalka v bifeju; Imširovič Mirzeta, čistilka poslovnih prostorov.

Odšli iz delovne organizacije v septembru

Samovoljno

TOZD 1 — Mešič Hasan, delavec na kanalu; Bašič Ismet, delavec na kanalu; Goranc Franc, dostavljalec zmesi; Svetec Drago, odnašalec stekla.

TOZD 2 — Nuhanovič Alema, kontrolor stekla.

Sporazumno

TOZD 2 — Radulovič Draga, kontrolor stekla; Meserko Franc, pomočnik strojnika.

TOZD 4 — Premec Jože, kovino, strugar.

TOZD 5 — Nikič Miroslav, delavec na transportu; Mijatovič Milovan, delavec težak na transportu.

DSSS — Ramič Melita, skladiščna delavka.

V poskusnem roku

TOZD 1 — Bosnič Ferhameta, odnašalka stekla in Hohenšek Magdalena, odnašalka stekla.

TOZD 2 — Duspara Anto, kontrolor stekla.

Izključeni iz podjetja

TOZD 2 — Košič Jožefa, kontrolor stekla in Jahari Bedri, strojnik.

Delo za določen čas

DSSS — Potočnik Stanka, glavna kuharica v počitniškem domu Portorož; Bezjak Vera, pomožna kuharica v počitniškem domu Portorož.

Upokojena

TOZD 1 — Dragič Zdenka, čistilka modelov.

Iz delovnega razmerja v učno razmerje

TOZD 1 — Pajek Darko, odnašalec stekla; Hršič Amir, odnašalec stekla, Tomič Jovo, odnašalec stekla.

JLA

TOZD 5 — Racki Marjan, vodja dežurnih služb na izmeni.

Stopili v učno razmerje

TOZD 1 — Ekart Franc, steklopihalec; Hršič Amir, ključavničar; Hrvačanin Mile, steklopihalec; Jorgič Ljubo, steklopihalec; Kolobarič Pero, steklopihalec; Pajek Branko, ključavničar; Sačar Bojan, ključavničar; Stjepanovič Neđo, steklopihalec; Tomič Jovo, ključavničar.

TOZD 2 — strojni ključavničarji: Banfič Ivan, Bedek Janez, Cvet Aleksander, Janžekovič Anton, Leskošek Andrej, Mur Sašo, Pošabal Marjan, Rorič Rajko, Sekulič Dragutin, Sestanj Miran.

TOZD 4 — Boltin Iztok, cizler; Brekan Jani, kovinostrugar; Kašner Jani, kovinostrugar; Meterec Denis, kovinostrugar; Zorc Renato, kovinostrugar; Žerko Franc, orodjar.

TOZD 5 — Gojkovič Iztok, ključavničar; Lipovšek Roman, električar; Logar Tomaž, elektromehaničar; Medvešek Alojz, električar; Plazar Marko, ključavničar; Turk Karl, električar; Zupan Rudi, elektromehaničar; Žabkar Helmut, ključavničar.

Poročili so se

Vizler Majda, DSSS, komercialist za raziskavo trga in Krošlin Boris, TOZD 2, vzdrževalec. Zmazek Antonija, DSSS, delavka v skladišču kartonov in Verhovnik Ivan, TOZD V, delavec težak na transportu.

Prirastek v družini

Valjak Nevenka, odnašalka stekla v TOZD 1, hči Dijana. Gabrič Metka, prodajni oddelek DSSS, sinova Denis in Mirko. Ivanušič Milena, odnašalka stekla, sin Boris; Ličar Dolores, pripravnik VOS, hči Alenka; Kostanjšek Vilijem, kovinostrugar, sin Tomaž.

KOMUNALNE STORITVE

Povečanje cen komunalnim storitvam na območju občine Hrastnik, od 1. oktobra 1980 dalje

Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik je na svoji seji, dne 10. 9. 1980, obravnaval med drugim tudi predlog za povečanje cen komunalnim storitvam na območju občine Hrastnik.

Po obširni razpravi, v kateri je izvršni svet ugotovil, da je predlagano zvišanje cen (v globalu za 11,6%) v skladu z Družbenim dogovorom o izvajanju politike cen proizvodov in storitev v SR Sloveniji v letu 1980 ter Programom izvajanja politike cen iz pristojnosti občine Hrastnik v letu 1980, oziroma da bo zvišanje uveljavljeno celo tri mesece kasneje, kot je bilo predvideno z občinskim programom, je izvršni svet sprejel naslednji sklep:

1. Komunalnemu obrtnemu podjetju Hrastnik se daje soglasje k cenam za potrošnjo vode in kanalščine v predlagani višini, od 1. 10. 1980 dalje, tako da znašajo:

	Stara cena	Nova cena	Povišanje %
1. Tarifa za vodo:			
— industrija (din/m ³)	5,30	5,55	4,7
— gospodinjstvo (din/m ³)	2,10	2,20	4,7
2. Tarifa vode za pavšalni odjem:			
— javni izlivek (din/osebo)	3,50	3,70	5,7
— voda v hiši (din/osebo)	5,50	5,70	3,6
— voda v hiši z WC (din/osebo)	6,90	7,20	4,3
— voda v hiši s kopalnico (din/osebo)	8,50	8,80	3,5
— za goveda in konje (din/glava)	2,20	2,30	4,5
— za drobnico (din/glava)	1,10	1,20	9,1
Na zgoraj navedene cene vode se prišteje še vodni prispevek, ki je predpisan z zakonom o vodnem prispevku.			
3. Tarifa za kanalščino (od m³ porabljene vode, enotno za vse vrste porabnikov)			
	0,78	0,85	9,0

2. Komunalnemu obrtnemu podjetju Hrastnik se daje soglasje k cenam za odvoz smeti, trdih predmetov in odpadkov, v predlagani višini, od 1. 10. 1980 dalje, tako da znašajo:

	Stara cena din/m ²	Nova cena din/m ²	Povišanje %
1. Tarifa za odvoz smeti:			
— za gospodinjstva (od koristne stanovanjske površine)	0,38	0,53	39,0
— ustanove (površina uporab. prostorov)	0,62	0,86	39,0
— industrija (površina uporab. prostorov)	0,79	1,10	39,0
2. Tarifa deponije odpadkov	18,00	27,00	50,0
3. Tarifa odvoza trdih predmetov (samo za gospodinjstva)	0,04	0,06	50,0

3. Komunalnemu obrtnemu podjetju Hrastnik se daje soglasje k cenam pogrebnih storitev in najemnina za grobove za pokopališče na Dolu pri Hrastniku v predlagani višini, od 1. 10. 1980 dalje, tako da znašajo:

Tarifa za pogrebne storitve:

	Stara cena din	Nova cena din	Povišanje %
— izkop in zasip otroške jame	196,00	294,00	50,0
— izkop in zasip navadne jame	495,00	742,50	50,0
— izkop in zasip poglobljene jame	680,00	1.020,00	50,0
— odpiranje in zapiranje grobnice	328,00	492,00	50,0
— umivanje, preoblačenje in položitev v krsto umrlega	157,00	235,50	50,0
— isto, le obduciranega ali ponesrečenega	328,00	492,00	50,0
— reševanje utopljenca ali ponesrečenca	437,00	655,50	50,0
— isto, le v razpadajočem stanju	547,00	820,50	50,0
— pomoč pri obdukciji (ura)	66,00	99,00	50,0
— prevoz s furgonom lokalno (ura)	78,00	117,00	50,0
— prevoz s furgonom izven Hrastnika (km)	7,80	11,70	50,0
— spremstvo pri prevozu (ura)	67,00	100,50	50,0
— uporaba žalnih vežic (dan)	88,00	132,00	50,0
— dekoracija žalnih vežic	99,00	148,50	50,0
— čiščenje žalnih vežic	127,00	190,50	50,0
— razsvetljava (dan)	27,00	40,50	50,0
— organizacija pogreba	240,00	360,00	50,0
— spremstvo pri pogrebu	630,00	945,00	50,0
— prvo čiščenje in odvoz odvišne zemlje	176,00	264,00	50,0

— najemnina malega groba	28,00	42,00	50,0
— najemnina normalnega groba	55,00	82,50	50,0
— najemnina dvojnega groba	109,00	163,50	50,0
— najemnina grobnice	140,00	210,00	50,0
— rezervacija groba	109,00	163,50	50,0
— čiščenje poti, škropljenje plevela	24,00	36,00	50,0

Pokopališke storitve ob nedeljah in praznikih se povijajo za 50%.

4. Komunalnemu obrtnemu podjetju Hrastnik se ne da soglasje k uvedbi števne (za vodovodne števce), ker so stroški za kontrolne preglede vodovodnih števecov že v ceni vode, zato uvedba števne nima zakonske podlage.

Devetmesečni pregled gibanja zaposlenih za leto 1980

NOVODOŠLI

	VOŠ	VIŠ	SS	VK	KV	PK	NK	Skupaj
TOZD I	—	—	—	—	3	9	50	62
TOZD II	—	—	—	1	26	10	24	61
TOZD III	—	—	—	—	—	—	9	9
TOZD IV	—	—	1	—	7	—	—	8
TOZD V	1	—	—	—	9	1	5	16
DSSS	1	1	11	—	3	—	16	32
Skupaj	2	1	12	1	48	20	105	188

ODŠLI

	VOŠ	VIŠ	SS	VK	KV	PK	NK	Skupaj
TOZD I	1	—	—	5	6	10	55	77
TOZD II	—	—	2	3	31	2	13	51
TOZD III	—	—	—	—	1	1	3	5
TOZD IV	—	—	1	2	1	—	—	4
TOZD V	1	—	2	4	4	—	6	17
DSSS	—	1	7	5	5	4	12	34
Skupaj	2	1	12	19	48	17	89	188

TOZD	Spor. prek.	Samovol. prek.	Izključ. iz pod.	JLA	Upok.	Umrli	Za določ. čas	Polz. doba	Druž. pokoj.	Učno raz.	Skupaj
TOZD I	14	25	6	14	11	1	—	3	1	3	78
TOZD II	14	14	7	6	6	—	—	3	—	—	50
TOZD III	1	3	—	—	1	—	—	—	—	—	5
TOZD IV	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
TOZD V	4	3	1	7	1	1	—	—	—	—	17
DSSS	11	5	1	4	8	1	2	—	2	—	34
Skupaj	47	50	15	31	27	4	2	6	3	3	188

Kadrovska služba

ZAHVALA

Ob odhodu iz delovne organizacije se želim zahvaliti vsem svojim sodelavcem v TOZD 4 za prisrčno slovo in lepo darilo. Ob tej priliki se želim zahvaliti tudi vsem tistim, s katerimi sem v toku teh dvajset let kakorkoli sodeloval preko samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Iskreno zahvalnost izražam vsem tistim, ki so mi kakorkoli pomagali v prizadevanjih za razvoj športno-rekreativne dejavnosti znotraj delovne organizacije. Menim, da je odveč omenjati želje ob odhodu, želje v dobrobit nadaljnega razvoja in delovnih uspehov. Menim, da smo kos težavam lahko le enotni. In to enotnost je kolektiv dokazal v vseh 120 letih svojega obstoja. Upam in želim, da jo bo tudi v bodoče.

Jože Premec

ZAHVALA

Ob odhodu iz delovne organizacije se sodelavcem in sodelavcem v skladišču stekla iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in prelepo darilo ter šopek, s katerim ste me presenetili.

Pri vašem nadaljnjem delu vam želim še obilo delovnih uspehov in medsebojnega zadovoljstva.

Polda Peterlin

ZAHVALA

Ob moji upokojitvi se sodelavcem in sodelavcem TOZD 1 — kiko delavnica iskreno zahvaljujem za prelepa darila in šopek. Vaša pozornost me je prijetno presenetila.

Pri vašem nadaljnjem delu vam želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja ter osebne sreče.

Vaša Zdenka Dragič

NAGRADNA KRIŽANKA

STEKLARNA HRASTNIKA	ROMAN PRE- ZHOVEGA VORANCA	SLOVENSKI PISATELJ (LOVRO, KUJAR)	NATANČNOST SKRBNOST	KARLOVAC	STEKLARNA HRASTNIKA	CARSTVO	AVSTRIJA	LANTAN.	OPERNI SPEV	TUJE MOŠKO IME	RIBIŠKA MREŽA	STEKLARNA HRASTNIKA	RUTENIJ	PRIJETEN VONJ	NEVESTINA OPRAVA	STEKLARNA HRASTNIKA	MESTEPE POD MENINO	ARHITEKT MIHEVC	EDINA JUGOSLOV. MODNA REVIVA
ŠKRAT. SPAČEK					MESTO V FRANCIJI							OTOK V JADRANU					DEL TENIŠKE IGRE		
					KOS CELOTE							VEČJI BALKON							
OBOKANO STEBRISČE							ELEMENT OPREME												
							ŠKROPIVO ZA TRTE												
ŽUPAN POD FRANCOZI				ENOTA DELA				PREBIVALKE IRISKE					FRANCOSKI OTOK						
				RIMSKI PESNIK (FLACCUS)				GRŠKA BOGINJA ZMAGE					KONICA						
ORLUANJE ŽIVLJENJA											MUZIKOLOG ROLLAND								ŠPANJIA
											GORA V JULIJCH								ORGAN VIDA
VODNA ŽIVAL					IME FILMSKEGA REŽISERJA KAZANA					SNOV						RIJKA KOŠČICA			IZRAZ ŽALOSTI SEVAMERIŠKI GENERAL (ROBERT)
										FRANCOSKI ZGODOVINAR (HIPPLYTE)									
JUNAK PRED TROJO					KRIK				ŽENIN OČE					PODOBE					
					LAK ZA KOVINE									DUŠEVNI BOLNIK					
VILE PREROKO VALKE														DEPOR- TACIJA					
														ELA PEROCI					
MATERIJA, SNOV							OSLOV GLAS						DERIVAT ALKOHOLA						SLOVENSKI GLASBENIK (BORUT)
							RIMSKI ZGODOVINAR												GLAVNO MESTO TURČIJE
NANDE VIDMAR				IGRALKA RINA				PEVKA TURNER					LUDOLFOVO ŠTEVILO			DOLGOREPA PAPIGA			ŠAHISTKA KUŠNIRJEVA PASTIRČEK IZ SNEGU ROČKE
								RAZSTRE- LJEVALEC											
ZEVSOVA LJUBICA				UROŠEVAC OTOČJE V ARHIPE- LAGU TUAMOTU				ŠPORTNI DELAVEC					VODNA RASTLINA	MESTO NA NORVEŠKEM					
								TEŽA EMBALAŽE					DIVJI KOZEL						
LEPOTICA											INDIJSKI PESNIK IN FILOZOF								SKOPJE
											PEVEC DARIAN								ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJU
IME RASISTA SMITHA				BLAGO IZ LANA								MALENKOST							
				CINK								ATLETSKI KLUB							
SESTAVIL: KARLI DREMEL	MESTO V IZRAELU								DIRKAČ SUSTER										NOČNO ZABAVIŠČE
									JOD										
STEKLARNA HRASTNIKA	SLOVENSKI DRAMATIK (IVAN)																		PRITOK VOLGE

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

- 1. nagrada 100 din
- 2. nagrada 70 din
- 3.—7. nagrada 50 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali samo pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do srede 29. oktobra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v »STEKLARJU« št. 9. 1980 smo prejeli 55 rešitev. Zreb je razdelil nagrade takole:

- 1. nagrada 100 din: Oto Dremel;
- 2. nagrada 70 din: Jože Miklič, upok;

3.—7. nagrada po 50 din: Mimi Kolman, upok., Pavla Janežič, Nande Stepišnik, upok., Franc Simeršek, Stane Deželak.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKE

Vodoravno: delovna organizacija, elekrika, pirometer, žarki, meteor, bon, rt, meskalin, opora, B. I., Mor, R. R., Ose, Ob, pas, Man, Mia, onemoglost, Art, A. L., Bruxelles, Rio, gospa, gon, astma, mevža, Aanrud, ZDA, IS, A. C., ljuljka, Udo, ral, Rubinstein, sold, KIH, Iračan, trik, Ljubija, Kirk, JAT, noga, šotor, aeda, Ema, Alor, akant.

(D. K.)

Dopisujte!

IZ RAŠKE

SKUPŠTINI OPŠTINE HRASTNIK

Dragi drugovi!

Nalazimo se na odsluženju vojnog roka u Rijeci, daleko od naših porušenih domova, u nama dragoj Raški.

U posljednjem broju »Raške«, lista za društveno-politička pitanja naše opštine, pročitali smo vest o humanom, prijateljskom i nadasve ljudskom gestu naših dragih prijatelja u bratskoj opštini Hrastnik.

Svi zaposleni u privredi ove bratske opštine odlučili su da rade jedan slobodan dan i sav ostvareni prihod upute kao pomoć našoj opštini. Svoj priloge dali i oni ljudi koji nisu zaposleni u OOUR, penzioneri, borci i domačice.

Posebno nas je dirnula vest da su i pioniri, učenici osnovne škole »Heroj Rajko«, radom u slobodnom vremenu pritekli u pomoć svojim drugovima u opštini Raška. Raduje saznanje da i najmlađi vaše opštine osećaju i ga-

je bratsku prisnost prema nama. Molimo vas da radnim ljudima, građanima i omladini vaše opštine prenesete našu najdublju zahvalnost!

S poštovanjem

voinjci VP 7640/5 Rijeka

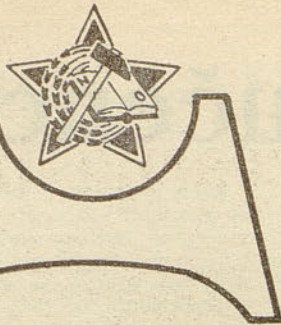
Paulović Trifun
Prijatelj B. Zoran
Radujub Milovanović
Milovanović Zoran
Jekunt Stjepanović
Papović Zoran
Čučević P. P. P.
Čučević Stjepan
Jovanović Dragoljub
Milovanović Zoran
Julijana Velićević

STEKLAR
 GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIKA

UREDNIŠKI ODBOR: Matija Koritnik — predsednik, Jasna Kosm — odgovorni urednik, člani: Slavko Gornik, Hilda Drame, Albert Kapelar, Pavle Bauerheim, Karli Dremel, Anita Greben, Mili Kobal.

DRUŽBENI ORGAN ZA INFORMIRANJE: Jože Premec — predsednik, člani: Vili Petrič II, Kristina Greben, Miro Zorc II, Janez Ciglar, Vera Habjan, Rudi Kirhmajer, Matija Koritnik, Anita Greben.

UREDNIŠTVO: Steklarna Hrastnik, Hrastnik, Izhaja vsakega 15. v mesecu. Naslov: Steklar, glasilo delavcev Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 interno 51. Tisk in klišei AERO — TOZD grafika Celje.

Dobra knjiga človeka plemeniti

Vključevanje šolarjev v akciji bralne značke. Proslavitev 20-letnice bralne značke letos v Ljubljani. Pobuda izhaja iz Prevalj. Kaj lahko starši storijo v pomoč in pri vzgoji otroka, da mu bo knjiga prijateljica.

Statistike pravijo, da Slovenci malo beremo. To negativno sliko pa precej rešujejo naši šolarji, saj imamo 130.000 mladih bralcev, ki v tekmovanju za bralno značko dokazujejo, da knjiga le ni tako redek pojav v naših domovih.

Za proslavitev 20-letnice te plemenite akcije je Zveza bralnih značk Slovenije določila 17. september, dan, ko je pred deseti leti umrl France Bevk, oziroma 90 let, ko se je na ta datum rodil. Poslej bo to tudi prvi dan tekmovanja za bralne značke, ki bo trajalo do 2. aprila 1981, do mednarodnega dneva mladinske književnosti.

Iz naše občine se je proslave v Ljubljani udeležilo pet pridnih bralk. Na šoli smo takoj naslednji dan posvetili oddajo šolskega radia tej temi, saj smo vedeli, da tudi ostale značkarje zanima, kako so doživela ta praznični dan.

ROSANDA: Najprej smo šle v OŠ Ledina na srečanje s tremi umetnicami. Pripovedovala bom o Saši Vegri, pesnici, ki nam je prebrala nekaj svojih igrivih pesmi. V primerjavi z drugimi je bila nekoliko zadržana, resna. Ugotavljale smo, da jo verjetno bolj izposluje njen notranji svet. Letos je za zbirko pesmi Mama pravi, da v očkovih glavi, dobila Levstikovo nagrado. Piše pa tudi za odrasle.

VESNA: Pisateljica Polonca Kovač nam je prebrala zgodbo o Lenki. Povedala je, da piše trenutno zgodbo o Urškah, tako da bodo imele zdaj tudi deklice svojo knjigo. Fantje jo že imajo, pod naslovom Andrejev ni nikoli preveč. O svojem delu je dejala, da jo čisto prevzame, ko začne enkrat s pisanjem. Včasih se zgodi, da so za kosilo zaradi tega samo ocvrta jajca.

ALENKA: Jelka Reichman je znana ilustratorka otroških knjig ter revij in je za svoja kvalitetna dela dobila že mnogo priznanj in nagrad.

Na velik papir nam je narisala dve risbi ter dodala, nekaj šaljih spominov iz svojega otroštva. Spominja se, da je rada risala, odkar se zaveda. Celo učenje je včasih zanemarjala na ta račun. Pred starši je skrivala barvice in vodo v predal, na mizi pa je imela tudi knjige, če je kdo stopil v sobo. No, zdaj lahko riše, kolikor ji srce poželi, saj ima mnogo naročil, vendar ji ni vedno lahko, ker mora paziti, da se ne ponavlja v svojih idejah.

ROSANDA: Ob 11. uri se je začelo slavnostno praznovanje v dvorani Cankarjevega doma, ki še ni doživel uradne otvoritve. Veliko detajlov je namreč še v gradnji. Dvorana je lepa, pravijo, da ima vrtljiv oder, kakršnega premore le še nekaj dvoran na svetu. Pri vходу smo dobili jubilejne značke in estetsko opremljen zlozljiv plakat, ki ga je opremila Jelka Reichman. Takoj smo navalili tudi na avtograme znanih pisateljev in pesnikov, ki so sedeli v prvi vrsti. To nam bo seveda lep spomin na ta dan.

VESNA: Program so pričeli z Bevkovimi besedami, ki jih je izrekel mladim bralcem ob podeljevanju bralnih značk v Idriji. Potem so podelili priznanja Zlatih knjig, plakete kurirja Jovice in Bevkov kipec. Navdušil pa nas je tudi lep program s pripovedmi iz del naših književnikov ter folklorne in plesne skupine. Folklorna skupina z Raven na Koroškem je prikazala stare plese in običaje, ki jih sploh ne poznamo več.

ALENKA: Zelo pristrčno in preprosto nam je spregovoril tudi Stanko Kotnik iz Prevalj, ki je pobudnik bralnih značk. S svojim takratnim ravnateljem Leopoldom Suhodolčanom sta prvič uresničila zamisel bralnih značk ob 10-letnici smrti Prežihovega Voranca. Značke z imenom tega pisatelja so podelili seveda povabljeni pisatelji, ki od takrat naprej vedno obiskujejo zaključne prireditve tekmovalcev. Tu seveda ni prvih, drugih mest, zmagovalci so vsi, ki preberejo določene knjige...

Dekleta so pripovedovala še o razstavi Bevkovih knjig na SAZU, ki so si jo ogledale domov grede. Razstavljenih je bilo okrog 150 njegovih del v raznih izdajah in tudi dela, prevedena v japonščino, kitajščino, turščino, nemščino, angleščino, ruščino itd.

V šolskem radiu smo posredovali tudi anketo, ki smo jo iz-

vedli po razredih v zvezi z bralno značko. Nekateri razredi imajo prijavljene vse učence, drugi le polovico, tretji pa se še niso odločili.

Prvi, Prežihovi znački, se je pridružilo še 26 značk znanih pesnikov in pisateljev. V Zasavju imamo Cankarjevo.

V oddaji smo imeli tudi razgovor z bralci razredne stopnje, ki so odgovorili na vprašanja, kaj trenutno berejo, zakaj so vključeni v tekmovanje za bralno značko in če obiskujejo šolsko knjižnico.

K mikrofonu smo povabili tudi tovarišico Marico Klemen, pomočnico ravnateljice, ki je dejala: »Dovolite, da ob tej kulturni akciji, ki je s Koroških Prevalj nastopila zmagovito pot po vsej Sloveniji in celo med mejci, vsem značkarjem iskreno čestitam. Pri nas teče že 15. leto Cankarjeve bralne značke. Želim, da bi se tekmovalcem priključili še tisti, ki premalo berejo, saj vemo, da dobra knjiga človeka plemeniti, ga dviga k dobremu in mu širi obzorje. Posebno priznanje izrekam tudi vsem tovarišicam učiteljicam — mentorjem, ki nesebično stojijo ob strani značkarjem in jih vzpodbujajo.

Seveda bi bilo prav, če se vprašamo, kako bi potek tega tekmovanja še izboljšali. Znano je, da precej prijaviteljev med letom odstopi, oziroma ne prebere vseh knjig. Njim bi morali posvečati več pozornosti učitelji in starši. Včasih je dovolj že kratek razgovor, ki pokaže, da učenec nima volje poiskati predpisane

knjige. Opozoriti moramo, da je letos izbor knjig zelo obsežen in ne bo težko dobiti tistih pet oziroma šest del, ki so predpisana za posamezno stopnjo (glej Pionirski list št. 3). Starši bi lahko kakšno od teh del tudi kupili oziroma vplivali na otroka, da si kdaj obogati svojo knjižnico tudi s svojim prihrankom. Tako si pridobiva pozitiven odnos do knjige, ki ga bo spremljal tudi kasneje.

Mogoče bo statistika čez nekaj let v zvezi z bralnimi navadami Slovencev pokazala ugodnejšo sliko.

Fanči Moljk
Osnovna šola
Dol pri Hrastniku

V sodelovanju z OK ZSMS Hrastnik, bomo sedaj nekaj mesecev objavljali prispevke o delu in dejavnostih OK ZSMS Hrastnik. Kot najbolj zanimivo je informiranje, zato smo se odločili prvo za leto. Preberite:

INFORMIRANJE V ZSMS

Sistem informiranja je kot sestavni in samostojni del socialističnega samoupravljanja eden bistvenih pogojev za odločanje in ustvarjalno vključevanje delovnih ljudi in občanov v samoupravno življenje.

ZSM je zainteresirana za celovit in vsebinsko bogatejši ter prodornejši mladinski tisk, ki bo uspešno opravljal svoje informativno in vzgojno poslanstvo. Z našim aktivnim vključevanjem v samoupravno organiziranost mladinskega tiska moramo doseči, da bi vsi mediji informiranja bili dejanski odraz potreb in interesov mladih.

Na OK ZSMS Hrastnik imamo skupino fantov in deklet, ki delujejo v sklopu Centra za obveščanje in propagando. Te mladinke in mladinci se trudijo, da bi prikazali dejavnost mladine v Hrastniku širši javnosti. Izdajajo bilten, za katerega pa na žalost pripravijo materiale sami. Žal ni pravega odziva za dopolnitev oziroma iz OO ZSMS ni predlogov in prispevkov za bolj kvaliteten bilten.

Razširjati moramo akcijo, da bo sleherni mladinec poznal bilten OK ZSMS ter da bo tudi pošiljal zanj članke. Prav tako moramo nadaljevati, da bo vsaka OO ZSMS imela svoje glasilo ali pa vsaj informacije, s katerimi naj bi seznanjala mladino o njenem delovanju.

Šport in rekreacija - iz meseca v mesec

Šport, pa naj bo vrhunski ali pa samo tekmovalni, zahteva vse več sredstev. Tudi v Hrastniku glede tega problema nismo izvezeti. To nedvomno potrjuje tudi dejstvo, da se je na IO TKS zbralo lepo število zahtevkov za dodatna sredstva v letu 1980. Kje in kako ustvariti ta sredstva pa klubom in društvom ne povzroča kakšnih posebnih skrbi: zahtevajo le sredstva in...

Pirš Borut — hrastniški Rogovec je za manj znane poznavalce kolesarskih razmer pri nas, nepričakovano osvojil letošnje člansko republiško prvenstvo. Od sedmih dirk, štiri najboljše uvrstitve so štele za končno razvrstitev, je bil Borut vedno v vrhu in na koncu večno drugi zasluženo osvojil naslov republiškega prvaka za leto 1980. Kot kaže, še ravno pravnji čas, kajti Borut je te dni oblekel vojaško suknjo. Po končanem kadrovskem roku pa ima tudi svoje »posebne« nadržte.

Ojsteršek Andreja je po krajši turneji na Kitajskem sicer osvojila I. selekcijski turnir najboljših članic SRS. Žal pa je pri tem staknila nevšečno poškodbo, ki jo utegne še kako ovirati pri nadaljnjih nastopih. Upamo le, da poškodba le ni tako huda in da se bo Andreja lahko načrtno pripravljala in redno nastopala. Kajti pred njo in vrsto naših najboljših igralcev in igralk je na-

slednje leto nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo pri nas — v Novem Sadu.

Revirski gasilci: ekipe revirskih prostovoljnih društev, so se pomerili v Zagorju na conskem tekmovanju v obvladovanju specifičnih (osnovnih) gasilskih veščin. Med 34 ekipami (toliko PGD namreč deluje v vseh treh občinah) so se najboljše odrezali Hrastničani. Ekipa PGD Hrastnik mesto je osvojila 1. mesto in s tem pridobila tudi uvrstitev v nadaljnje tekmovanje. Zelo dobri pa sta bili tudi ekipi iz Prapretnega in Dola z osvojitvijo 6. in 7. mesta.

Tekmovanja v zasavski nogometni ligi so, vsaj kar zadeva število nastopajočih ekip, močno okrnjena. Ta ugotovitev velja zlasti še za rekreativno člansko ligo, kjer nastopa samo še sedem ekip od lanskoletnih desetih. Vzrokov, zakaj takšen »odpad« števila nastopajočih ekip ne gre iskati preko teh kratkih vrstic. Gotovo pa je, da posledice nikakor niso v prid razvoju športno-rekreativne dejavnosti in še manj »odpisanih« nogometašev.

Informacijsko naj vam zaupam, da so že storjeni prvi konkretni koraki glede izbiranja in proglasitve najboljšega športnika, športnice in športne ekipe Revirjev. Pobudo, ki je prišla iz lokalne radijske postaje, so prejele vse tri revirske Telesno-kulturne skupnosti. Na izvršnih odborih teh skupnosti pa je, da pobudo spravijo v življenje.

Nogomet, zlasti mali, postaja vse bolj priljubljen med našimi delovnimi ljudmi. Takšno ugotovitev potrjuje tudi veliki turnir, ki so ga pripravili konec preteklega meseca dolski mladinci in na katerem je nastopilo kar 15 ekip iz Sevnice, Zagorja, Trbovelj in Hrastnika.

Resnična bojazen, da je poškodba najboljše slovenske namiznoteniške igralk Andreje Ojsteršek, je kot vse kaže bila odveč. To je demantirala igralka sama z odlično uvrstitvijo in še boljšo igro na 4. turnirju zagrebske Industrogradnje. Med dvanajstero naših najboljših igralk (res da so manjkale resnično najboljše) je Andreja zasedla izvrstno 3. mesto, ter se skupaj z Branko Batinič in Tatjano Krnsnik uvrstila v državno reprezentanco, ki nas je zastopala na letošnji Balkanijadi v Varni (Bolgarija).

Ekip za tekmovanja v okviru DSI je prijavljenih premalo. Kaj hočemo, kaj želimo in ne nazadnje tudi, kaj naj storimo. Rekreativne dejavnosti ni. Morda že res, toda, koliko smo pripravljeni sodelovati. Kako najti odgovor in kaj storiti? To vprašanje se vsiljuje samo po sebi ob dejstvu, da je razpis s strani TKS glede delavskih športnih iger — trimška tekmovanja za leto 1980 šel kar na preko 120 naslovnikov. Prijave pa je poslalo le »5 — pet« delovnih organizacij in postaja Ljudske milice. Veš morda odgovor ti — dragi bralec?

Kegljišče na Logu je na očigled celotne javnosti zaprto že tri mesece. Zakaj? — se zamaš sprašujejo tisti, ki jih v preurejeno kegljišče (popravljen steze) vleče iz dneva v dan. Zadeva je prišla že tako daleč, da je moral poseči IO TKS, ki naj bi v dogovoru z DO »14. oktober« in Rudnikom dosegel sporazum, od katerega bi imeli največ koristi uporabniki. Kratak stik je nastal namreč na relaciji omenjenih zainteresiranih strani glede upravljanja oziroma lastništva objekta.

Rekreacija v naši delovni organizaciji vse bolj šepa. Čeprav še kako poudarjamo potrebo po dobrih organizacijah, pa je le-teh vse manj. V zadnjih osmih letih, kolikor Partizan Slovenije organizira šolanje organizatorjev športne rekreacije, je tovrstno izobrazbo iz naše sredine pridobil le »en« sam športni entuziast. Zato morda tudi ni čudno, če za delo na tem področju ni več pravega zanimanja. In kar je še slabše, tudi izgledov za izboljšanje stanja ni in ni.

Evidentno je, da s tako pičlimi sredstvi kot doslej (0,41 % iz BOD) ni mogoče zahtevati nadaljnji razvoj telesne kulture v občini. Res, da se marsikomu zdi tudi ta višina mnogo prevelika in da se sprašujejo, kam neki gre ta denar. Toda le takrat, ko se odločamo o višini prispevne stopnje. Kot uporabniki pa imamo precej drugačno mnenje in tudi mišljenje. Takrat so namreč apetiti in želje večje kot pa nam finančne možnosti to omogočajo. Dvostransko mišljenje?

Akcija NNNP 1980/81 zahteva angažiranost vseh družbenih struktur na vseh področjih. Zato ni odveč ponavljati, da se morajo vanjo aktivno vključiti tudi vse telesno-kulturne organizacije, vsa društva in vsi klubi. Izdelani programi aktivnosti vključujejo slehernega posameznika. Kajti le ob tako zastavljeni akciji je tudi lahko pričakovati ugodne rezultate le-te.

Celovit organizacijski pogon, veliko število igralcev vseh štirih selekcij daje upravičeno upanje, da se hrastniškemu nogometu morda le obetajo lepši časi. Igrišče na Rudniku je zasedeno vse dni v tednu, tako da tudi ni sposobno sprejeti vseh mladih ljubiteljev »žogobrc«.

Igralke Kemičarja so se uvrstile v II. zvezo namiznoteniško ligo — zahodna skupina. Vse lepo in prav. Težave pa so s sredstvi. Kajti NTK Kemičar potrebuje za ta razširjeni program (poleg igranja v II. zvezni ligi je tu še delno financiranje priprav kandidata za nastop na svetovnem prvenstvu) nič več ali nič manj kot 56.000 din.

Joško Senica — Oki, nekdanji izvršteni košarkar KK Hrastnik, pa tudi Rudarja iz Trbovelj, in zadnja tri leta tudi ljubljanske Iskra-Olimpije, bo v naslednji sezoni skušal pomagati k čimboljši uvrstitvi trboveljskih košarkarjev.

S prihodom Lazarja Lečiča v Ljubljano, se poti mnogih mladih košarkarjev spreminjajo. Joško je izbral tisto najbolj zanesljivo za življenjsko eksistenco. Dokončati namreč želi študij na elektrotehniški fakulteti in se posvetiti svojemu poklicu. Odločitev v pravem trenutku!

Aforizme ali kakorkoli že hočete imenovati te kratke zapiske je tudi tokrat zbral, po svoje uredil in zapisal Jože Premec.

NA KRATKO

Kljub želji in prošnji, da bi se povečalo število dopisnikov za naš Glas mladih, smo še vedno ostali isti.

Pa vseeno preberite kratke novice, ki smo vam jih pripravili.

— Pred dobrim mesecem so se končale vse delovne akcije širom naše domovine. V soboto, dne 27. 9. 1980 je bilo v Gorah nad Hrastnikom brigadirsko srečanje, ki so se ga udeležili vsi brigadirji letošnjih brigad iz OK Hrastnik, ter nekateri veterani. Brigadirsko srečanje je organiziral Center za MDA OK ZSMS Hrastnik v sklopu z KS Turje—Gore, ki je organizirala lokalno delovno akcijo. Brigadirji so pomagali pri delu vodovoda na Kopitniku. Po opravljeni akciji so se zbrali v domu v Gorah, kjer so obujali spomine na brigadirske dni.

— **Predsedstvo ORB »Steklari Jugoslavije«** nam je pred kratkim poslal dopis s katerim nas je obvestil, da so brigadirji Mikanovič Duško, Greben Alenka, Jelakovič Branko in Rajh Drago, ki so se udeležili delovne akcije Steklar Jugoslavije, dosegli najboljše delovne uspehe v njihovi izmeni. Tudi mi jim iskreno čestitamo.

— Naj vam v tej rubriki tudi sporočimo vest, ki smo jo prejeli iz OK ZSMS Hrastnik. Predsednik mladine OK ZSMS Hrastnik, je pred kratkim rekel usodni »DA« in s tem zapustil samski stan. Upamo, da bo kljub temu še naprej dosegal na tem področju ostreznih uspehe.

Spomin na počitnice

PRI POTAPLJANJU

Bili smo na morju, vreme je bilo zelo sončno, voda topla in sklenil sem, da se bom potapljal.

Nadel sem si masko in plavati ter šel v vodo. Ko sem se potopil, sem zagledal majhno ribico in začel sem ji slediti. Ribica je vijugala sem ter tja, dokler je nisem izgubil, tedaj pa sem pogledal iz vode. Bil sem daleč od obale in tok je bil bolj močan kot sem si mislil. Začel sem plavati proti obali in tudi prišel do nje, vendar ves izčrpan in kakšnih 500 metrov nižje od mesta, kjer sem šel v vodo. Končno sem prispel do blazine in se utrujen vlegel nanjo. Zelo sem se izčrpal in sklenil, da navihanim ribam ne bom več sledil.

Dejan Povše, 7. b

TUDI DELO JE PRIJETNO

V zadnjih dneh počitnic smo bili na Kopitniku. Pleli smo njive za lovce. Na njivi so imeli posejano deteljo, fižol, ohrovt in zelje za živali. Mi smo pulili z njive oljno repico. Dali smo jo na drevesne veje, da se bodo s semenom nahranile ptice. Tri ure smo pleli 125 metrov dolgo in 6 metrov široko njivo. Bilo nas je osem. Zelo sem vesela, da sem s tem deloma pripomogla k prehranjevanju živali.

Alis Humski, 7. b

DOMOVINA JE LEPA

S stricem Stipetom sem letos v počitnicah šel v Dalmacijo. Potovali smo cel dan, ker smo se ustavili na Plitvičkih jezerih.

Spali smo v tipični vasi Dalmacije — Gljevu. Tam se igra nogomet kot obvezno dnevno opravilo otrok. Na dan smo igrali po 3 do 4 ure nogometa in pol ure briškule.

Ko smo se morali posloviti, mi je bilo kar žal. Potovanje domov je bilo še bolj zanimivo kakor tja. Ustavili smo se namreč v Drvarju, Bihacu, na Reki Cetini in reki Bosni.

Urban Moljk, 7. b

RADOVEDNOST IN MAŠČEVANJE

Staremu atu sem pomagal obračati seno. Približala sva se staremu štoru hruške, v katerem je bila volbina. Zanimalo me je, kaj je v njej. Iz bližnjega grmovja sem odlomil palico in podrezal v luknjo. V trenutku se usuje iz nje roj sršenov. Ustrašil sem se in že začutil sršenov pik. Letel sem domov in mamlo prosil za malo oblogo. Bolečina in otekline sta minili, sršenom pa sva se s starim očetom maščevala tako, da sva jim gnezda zadimila. Najbrž bova imela drugo leto mir pred njimi.

Mitja Kranjc, 7. b